

Nauczanie metodą multimedialnych modułów tematycznych

Cele, szanse i zagrożenia

Prof. UP dr hab. Anna Ślósarz

Instytut Filologii Polskiej

Katedra Mediów i Badań Kulturowych

[anna.slosarz\(at\)krakow.pl](mailto:anna.slosarz(at)krakow.pl)

STOWARZYSZENIE
e-learningu akademickiego

ARLE
INTERNATIONAL ASSOCIATION FOR
RESEARCH IN L1 EDUCATION
Languages, Literatures and Literacies

Spis treści

Dlaczego Australia? Definicje

1. Cele.

- a. Amalgamaty kognitywne / mieszaniny pojęciowe.

2. Szanse.

- a. Przykłady MMT z Australii i z Polski.
- b. Badanie: jakość interpretacji i języka.
- c. Arkusze egzaminacyjne a strategia kształcenia.

3. Zagrożenia.

Dlaczego Australia?

Spodziewane lata nauki

Spodziewane lata nauki, mężczyźni (lata)

Liczba lat nauki, jaką może oczekiwać dziecko w wieku szkolnym, jeśli dominujące wzorce współczynników zapisywania się do wieku utrzymają się przez całe życie w podziale na płeć.

Źródło: UNESCO Institute for Statistics (2013). Centrum danych. Dostęp: listopad 2013 r. <http://stats.uis.unesco.org>

Dane w tabelach są dostępne dla Biura ds. Rozwoju Społecznego na dzień 15 listopada 2013 r., chyba że określono inaczej.

Ranking HDI	Kraj	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010 r	2011 r	2012	2013
..	Bardzo wysoki rozwój ludzki	15.1	15.3	15.4	15.5	15.5	15.6	15.8	15.9	15.8	15.8
..	Wysoki rozwój człowieka	11.8	12.6	11.6	11.9	12.2	12.5	12.8	13.0	13.1	12.5
..	Średni rozwój człowieka	9.5	10.1	10.5	10.9	10.8	11.1	11.7	11.7	11.8	11.3
..	Niski rozwój człowieka	8.1	8.6	8.3	8.6	8.8	9.2	9.3	9.6	9.8	9.7
1	Norwegia	16.9	16.8	16.9	16.9	16.7	16.6	16.8	16.9	16.9 ¹	16.9 ¹
2)	Australia	20.1	19.9	18.4	18.4	18.4	18.7	19.1	19.4	19.4 ¹	19.4 ¹
3)	Szwajcaria	15.6	15.5	15.5	15.5	15.5	15.5	15.7	15.8	15.8 ¹	15.8 ¹
4	Holandia	16.9	16.5	16.6	16.7	16.8	16.8	17.0	17.8	17.8 ¹	17.8 ¹
5	Stany Zjednoczone	14.8	15.1	15.2	15.3	15.5	15.5	15.6	15.7	15.7 ¹	15.7 ¹
6	Niemcy	..	..	..	..	..	..	..	16.4	16.4 ¹	16.4 ¹

United Nations Development Programme *Expected years of schooling, males (years) 2013*
<http://hdr.undp.org/en/content/expected-years-schooling-males-years> 11.02.2020

Dlaczego Australia?

Dochód na dorosłego

Top 10 (średnia)	Top 10 (medialna)
Szwajcaria	Australia
Australia	Szwajcaria
USA	Belgia
Belgia	Holandia
Norwegia	Francja
Nowa Zelandia	Kanada
Kanada	Japonia

Credit Suisse Global Wealth Report 2018 za: Iman Ghosh *Which countries have the most wealth per capita?*, 16.08.2019

<https://www.visualcapitalist.com/countries-wealth-per-capita/> 11.02.2020

Dlaczego Australia?

Wzorcową organizację edukacji

1. Film reklamujący oświatę publiczną w stanie Zachodnia Australia: <https://www.youtube.com/watch?v=gUGgjN7VvXk>
11.02.2020.
2. W tym filmie jest widocznych wiele zalet australijskiej oświaty: zapał uczniów, zaangażowanie świetnie wykształconych nauczycieli, cyfrowe pomoce dydaktyczne...

Definicje

Strategie nauczania / działania

Wybrane aspekty kształcenia wielostronnego

Sposoby uczenia się	Metody nauczania	Składniki treściowe	Postawy	Strategia działania
Przyswajanie	podające	opisowe	receptywna	informacyjna „I”
Odkrywanie	problemowe	wyjaśniające	badawcza	problemowa „P”
Przeżywanie	eksponujące	oceniające	afektywna	emocjonalna „E”
Działanie	praktyczne	normatywne	aktywna	operacyjna „O”

Wincenty Okoń *Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej*, PWN, Warszawa 1987, s. 221.

Strategie nauczania

Prawie nigdy w czystej postaci

1. **A – asocjacyjna**: przyswajanie wiedzy gotowej, zbyt tradycyjna, uprzywilejowana przez polonistów...
2. **E – emocjonalna**, metoda ekspozycji, bierny odbiór, np. słuchanie piosenki, oglądanie filmu...
3. **O – rozwój operatywności**: działania, uczeń wykonawcą, np. czytanie na role, inscenizacje, dyskusje...
4. **P – rozwiązywanie problemów**: określenie funkcji elementu poetyki, odczytanie znaczeń strukturalnych, interpretacje porównawcze...

Bożena Chrzastowska *Teoria literatury w szkole. Z badań nad recepcją liryki*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1979, s. 121-122.

Metoda nauczania

1. Gr. *methodos* = droga do czegoś.
2. Dobór i układ działań składowych.
3. Działanie **świadome, zaplanowane, powtarzalność** układu czynników.

Wincenty Okoń *Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej*, PWN, Warszawa 1987, s. 221.
Zenon Uryga *Godziny polskiego. Z zagadnień kształcenia literackiego*, WN PWN, Warszawa 1996, s. 112-113.

Tekst

Zestaw znaków przekazywany
za pośrednictwem języka i nośnika, obejmującego:
dźwięk, druk, film, reprezentacje elektroniczne
oraz multimedia.

Teksty mogą być:

pisane, mówione, niewerbalne, wizualne, multimedialne.

Mogą być formowane jako:

dzieła, serie przekazów (np. serial), pojedyncze komunikaty.

NSW Education Standards Authority *NSW Syllabus for the Australian curriculum. English standard. Stage 6. Syllabus*, Sydney 2017, s. 101 <https://www.educationstandards.nsw.edu.au/wps/portal/nesa/11-12/stage-6-learning-areas/stage-6-english/english-standard-2017> 09.02.2020.

Teksty

- 1. Fikcjonalne:** powieści, bajki, poezja, opowiadania, dramaty, literatura dziecięca oraz młodzieżowa, komiksy, filmy i inne multimedia.
- 2. Informacyjne:** reportaże, instrukcje, przepisy, wiadomości, biuletyny, artykuły, strony internetowe itp.
- 3. Perswazyjne:** eseje, debaty, dyskusje, polemiki, reklamy, propaganda, artykuły. Pisane, mówione, wizualne, multimodalne.

NSW Education Standards Authority *NSW Syllabus for the Australian curriculum. English standard. Stage 6. Syllabus*, Sydney 2017, s. 103 <https://www.educationstandards.nsw.edu.au/wps/portal/nesa/11-12/stage-6-learning-areas/stage-6-english/english-standard-2017> 09.02.2020.

Wniosek: MMT

To **metoda i strategia** nauczania
polegająca na zestawieniu **kilku** tekstów
na ten sam lub podobny **temat**,
przy czym wyjściowy tekst jest **lekturą**,
a finałowy jest **multimedialny**.

Tendencja...

Czym jest nauczanie oparte o Moduły Tematyczne?
(ang. concept-based learning)

Innowacyjny system kształcenia na I Stopniu Studiów

Świat znajduje się w ciągłym ruchu, zmiany następują szybko i dotyczą nas wszystkich.. Wiedza też się zmienia. Możliwość badania świata takim, jakim jest w danej chwili i nauczanie o tym stanowi ogromną wartość, ale też wyzwanie...

Nauczanie oparte o Moduły Tematyczne polega na wykorzystaniu tzw. Wielkich Idei – pomysłów, które wykraczają poza czas, miejsce i sytuację.

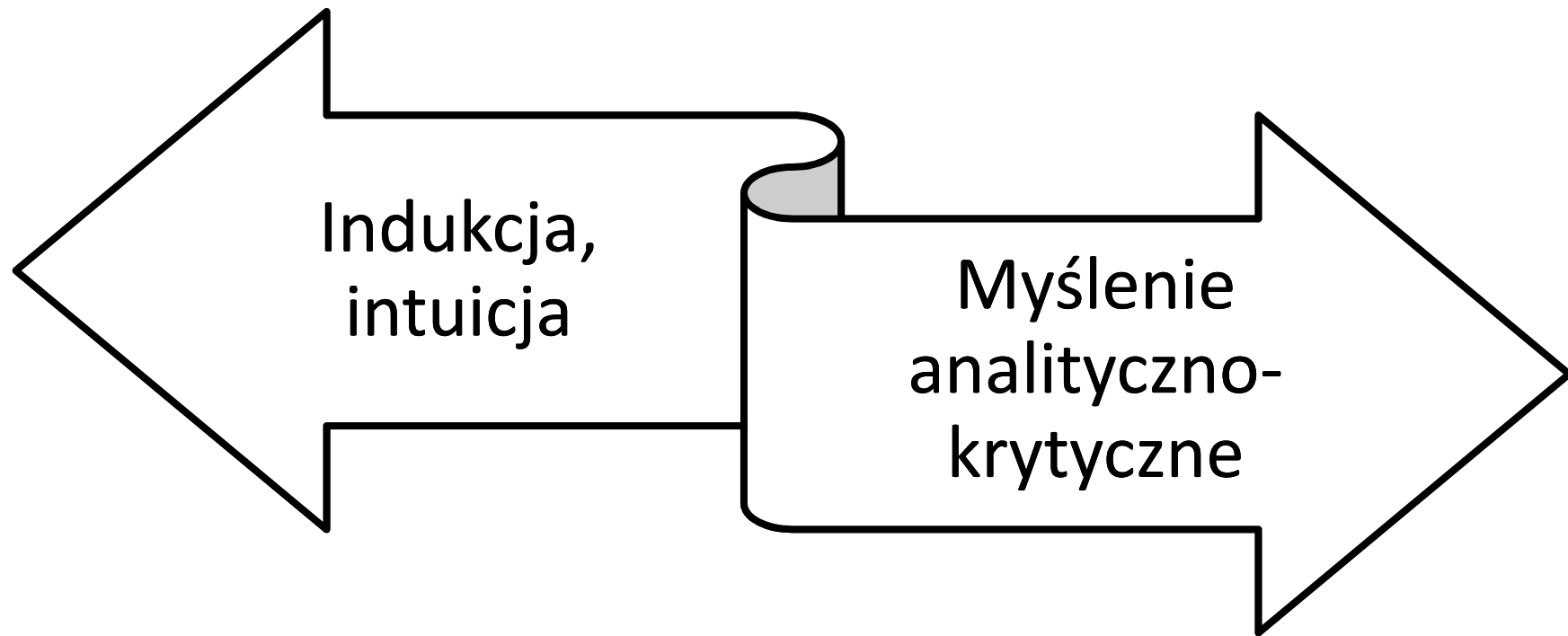
Wiedza to fakty. Fakty stanowią podstawę nauczania, ale nauczanie oparte o Moduły Tematyczne wykracza poza proste przekazywanie informacji, opracowane dla nauczania tradycyjnego. **Skupia się ono na zrozumieniu i powiązaniu tych faktów w spójną i logiczną całość wiążąc teorię i praktykę.**

Cele

Psychologia marksistowska

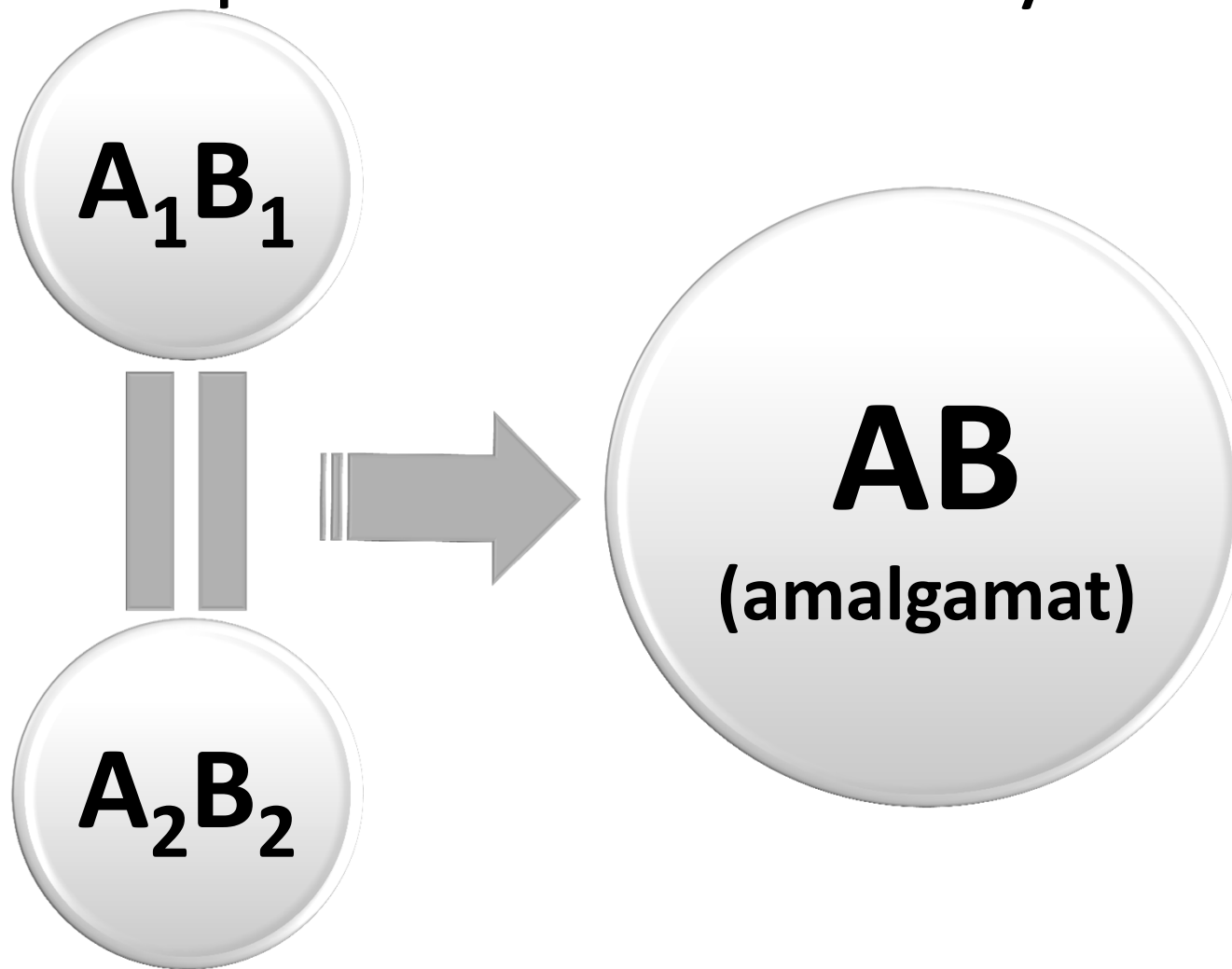
Metafora i logika

1. Takie same operacje poznawcze.
2. Te same mechanizmy odwzorowania oraz miksowania.
3. Mieszaniny pojęciowe dały przewagę ludzkiemu gatunkowi w epoce paleolitu, to fundament kreatywności.
4. Kompresja pojęć w przestrzeni dyskursu.

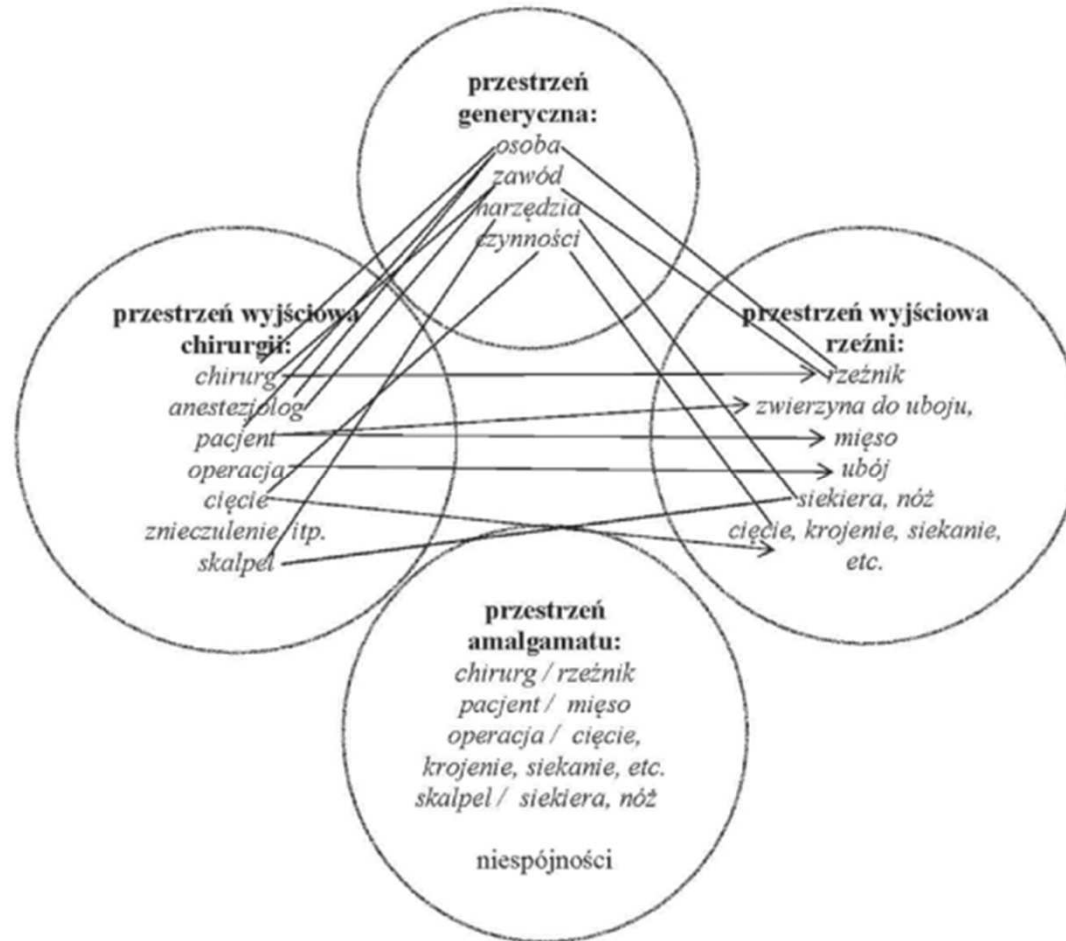
Gilles Fauconnier, Mark Turner *Jak myślimy. Mieszaniny pojęciowe i ukryta złożoność umysłu*, przeł. Irena Michalska, Fundacja Augusta hr. Cieszkowskiego, Warszawa 2019.

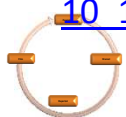
Powstawanie amalgamatu pojęciowego z przestrzeni mentalnych

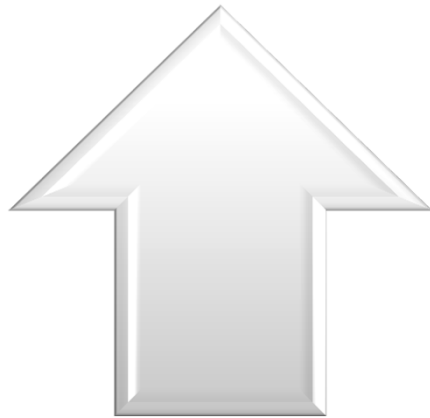
Powstawanie amalgamatu pojęciowego

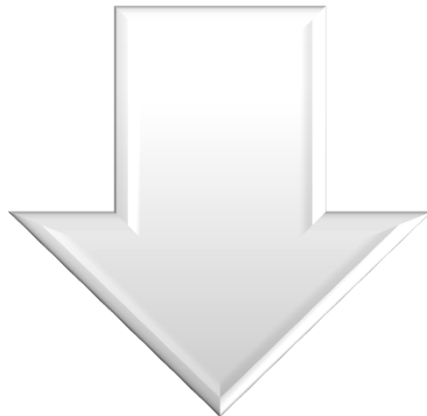
Joanna Jabłońska-Hood *Interpretacja pojęciowa jako fundamentalny mechanizm kreatywności ludzkiej w języku. O wykorzystaniu teorii amalgamatów w analizie humoru angielskiego*, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio FF” 2016 nr 1, s. 155-168. <http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.ojs-doi-10.17951.ff.2016.34.1.155?q=9879647c-ce4d-4e5b-9a2f-e4240ed96ad7&qt=IN> PAGE 11.02.2020

Aktualizująca interpretacja

Fałszywe
interpretacje –
błogosławione /
szczęśliwe błędy.

Pytania sterujące,
algorytmy –
pomyłki.

Rozwijane kompetencje

1. Tradycyjne: myślenie przyczynowo-skutkowe, analityczne, oparte na intelektualnej abstrakcji – racjonalne, wytwór linearnej struktury narracji literackiej. **Kompetencje dziś marginalne.**
2. Symultaniczne, „przestrzenne” rozumienie przekazów wizualnych – **to musi być główny przedmiot edukacji.**

Gregory Ulmer *Teletheory. Grammatology in the Age of video*, Routledge, New York and London 1989 za: T. Szkudlarek *Wiedza i wolność w pedagogice amerykańskiego postmodernizmu*, Impuls, Kraków 1993, s. 109.

Jacques Derrida: koniec logocentryzmu, koniec Księgi

Współczesne myślenie racjonalne

1. Mówienie tego, co istotne.
2. Otwartość na dyskusję – zrozumienie innych.
3. Samokrytycyzm.
4. Rozpatrywanie innych możliwości.
5. Spójność poglądów i konsekwencja.
6. Świadomość własnych braków i ograniczeń języka.

Michał Heller, *Jak być uczonym*, Copernicus Center Press, Kraków 2017

Konstruktywizm

1. Nie: umysł zero-jedynkowy, wiązanie wiedzy z uprzednią wiedzą ucznia, powielanie.
2. Umysł nie istnieje poza kulturą, znaczenia warunkowanie kulturowo: potrzeba dialogu, refleksji, wychodzenia poza wrodzone predyspozycje.
3. Narracja organizuje wiedzę o świecie. Wspólnota interpretacyjna, negocjowanie znaczeń.

Jerome Bruner, *Kultura edukacji*, przeł. Tamara Brzostowska-Tereszkiewicz,
Universitas, Kraków 2010

<https://lubimyczytac.pl/ksiazka/89257/kultura-edukacji> 11.02.2020

Na każdym etapie rozwoju reprezentacje:

Enaktywne

Proceduralne

- Związane z umiejętnościami motorycznymi, skrypty zachowań, np. jazdy na rowerze: dostrzeżenia fazy przygotowawczej, momentu w którym nie ma odwrotu, finału. Konieczne dla specjalistów.

Ikoniczne

Prekonceptualne

- Obrazy utrwalają specyficzne cechy i tworzą narracje - oraz klasy zdarzeń. Obrazy, rysunki, diagramy wymagają porównywania.

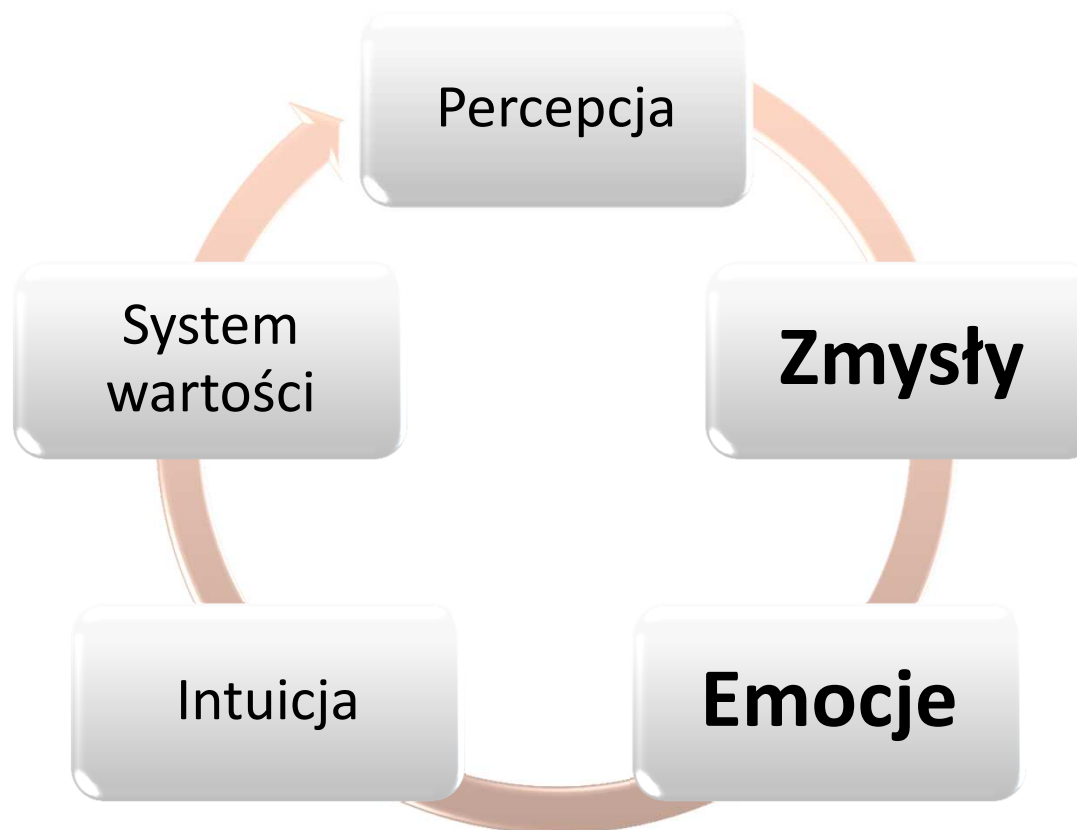
Symboliczne

- Abstrakcyjność. Nie fakty, lecz procedury (np. sądy apelacyjne, konne wozy mleczarzy), nie analizy lecz precedensy, instytucjonalizacja.

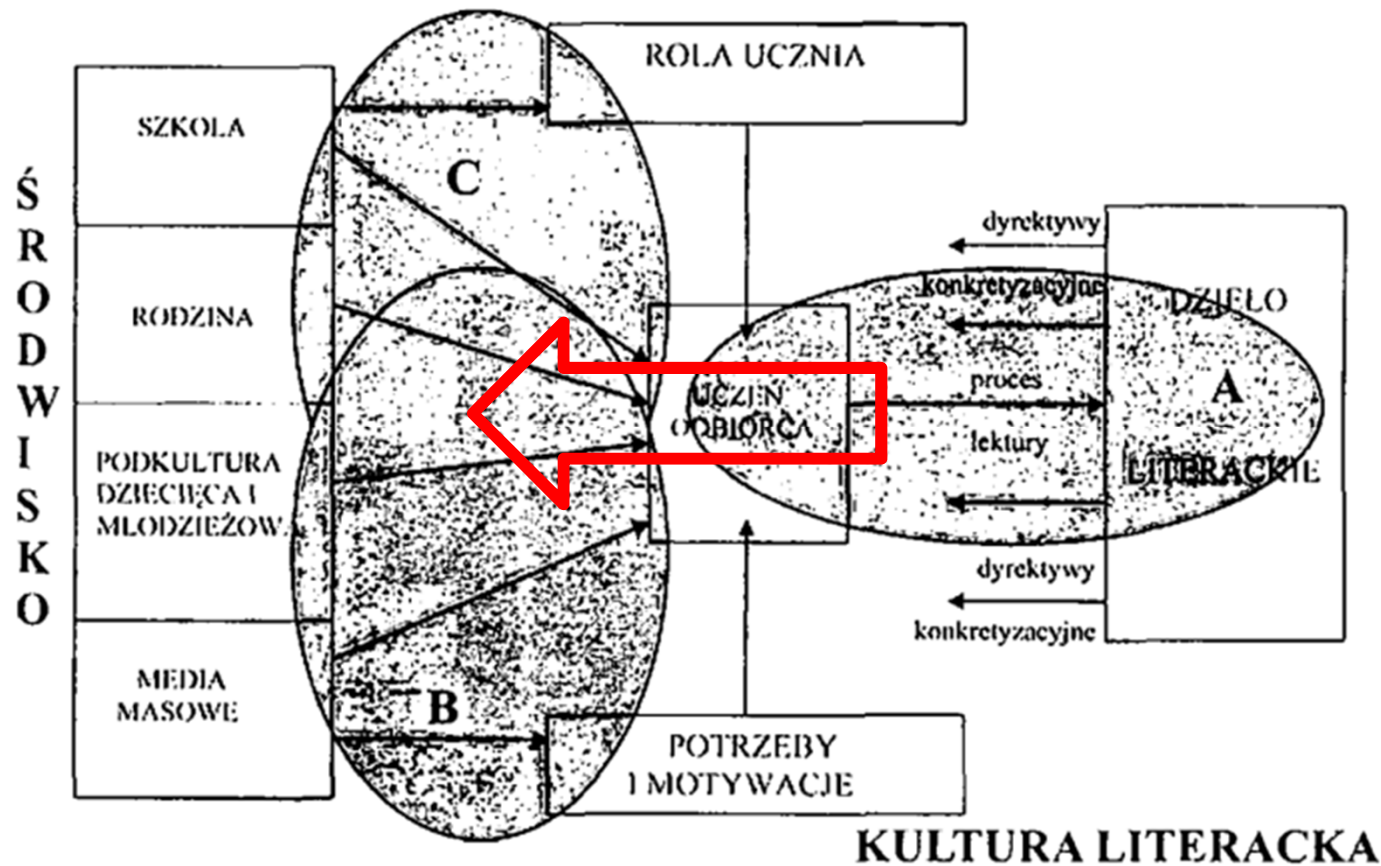
Jerome Bruner *Kultura edukacji*, przeł. Tamara Brzostowska-Tereszkiewicz,
Universitas, Kraków 2006, s. 215-216.

MMT

Wniosek: odbiór lektury

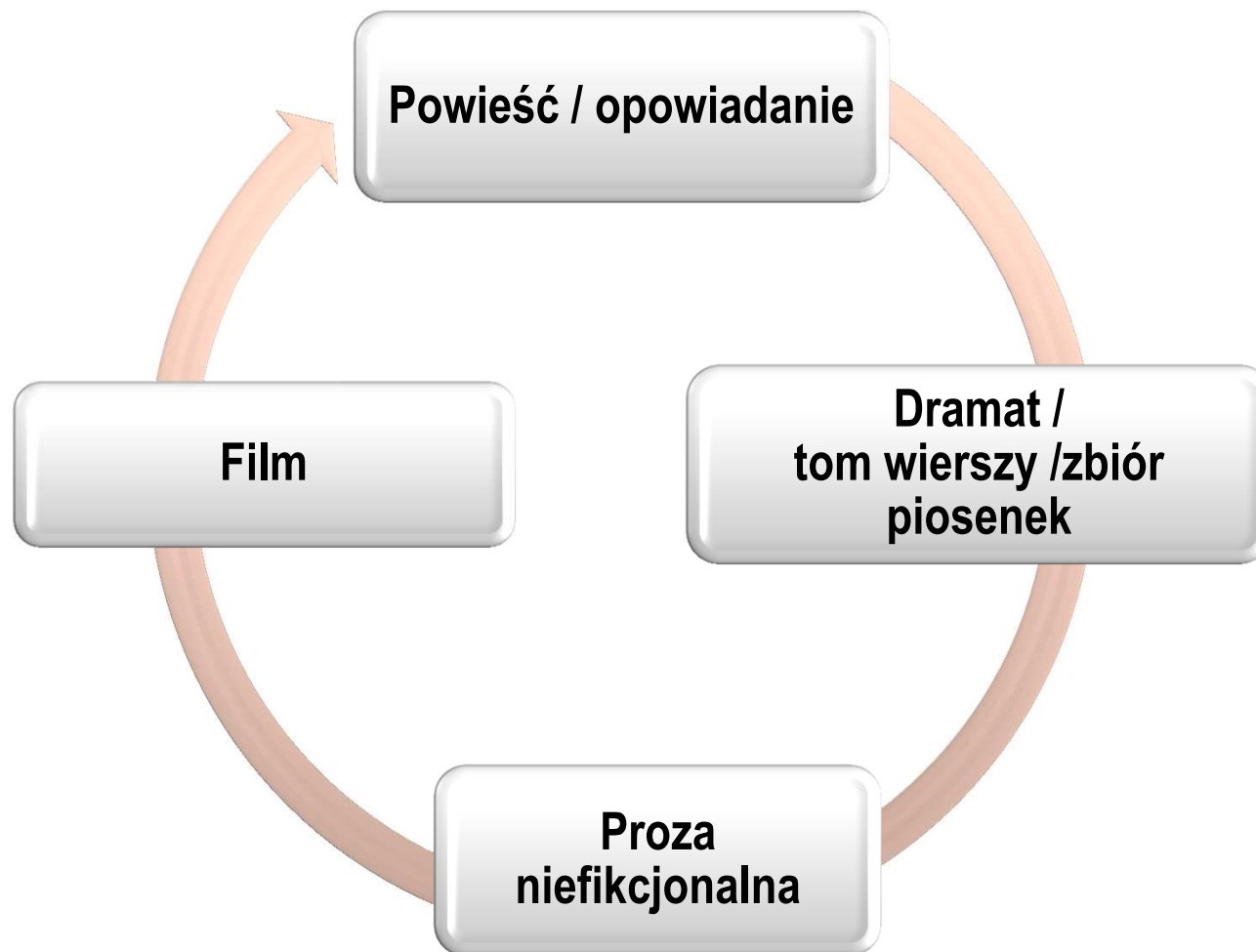
Piotr Andrusiewicz, *Cele kształcenia literackiego w warunkach kultury współczesnej*,
 [w:] „Z Teorii i Praktyki Dydaktycznej Języka Polskiego” , t. 14,
 red. Edward Polański i Zenon Uryga, Katowice - Kraków 1995, s. 9.

Szanse

MMT – stan Victoria

A. Ślósarz *Ideologiczne matryce. Lektury a ich konteksty. Postkomunistyczna Polska – postkolonialna Australia*, Universitas, Kraków 2013, s. 96.

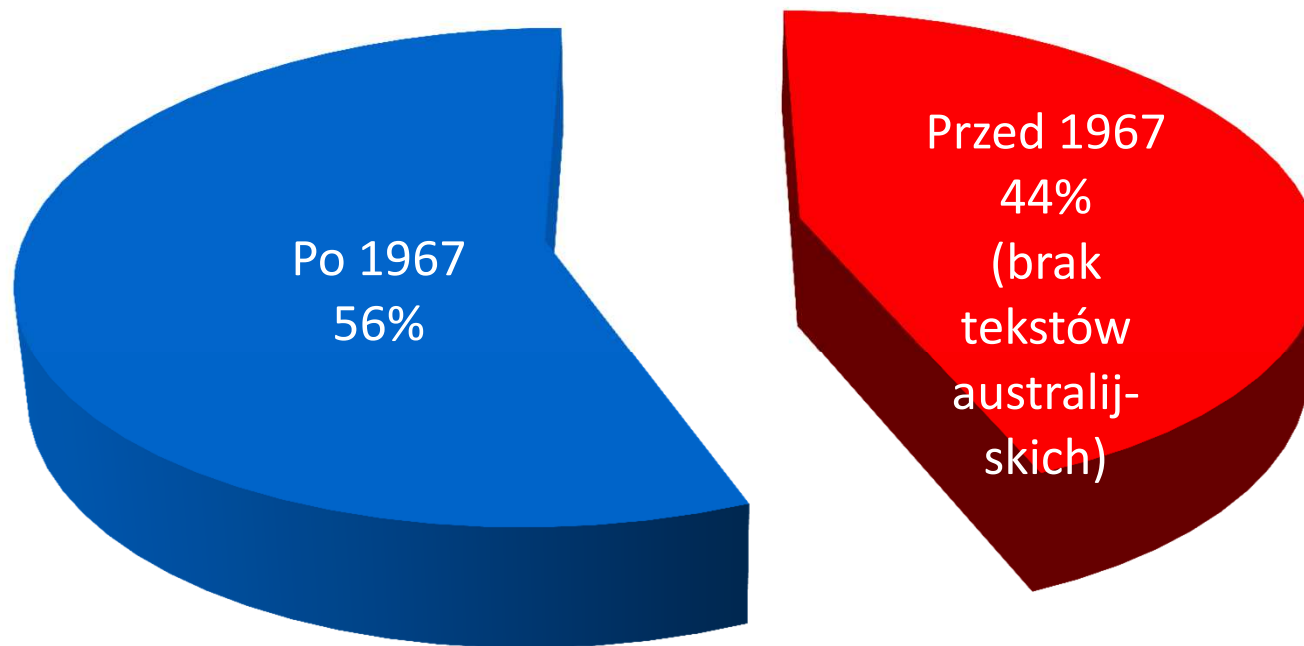
Nowa Południowa Walia - *Advanced*

A. Śłószarz *Ideologiczne matryce. Lektury a ich konteksty. Postkomunistyczna Polska – postkolonialna Australia*, Universitas, Kraków 2013, s. 106.

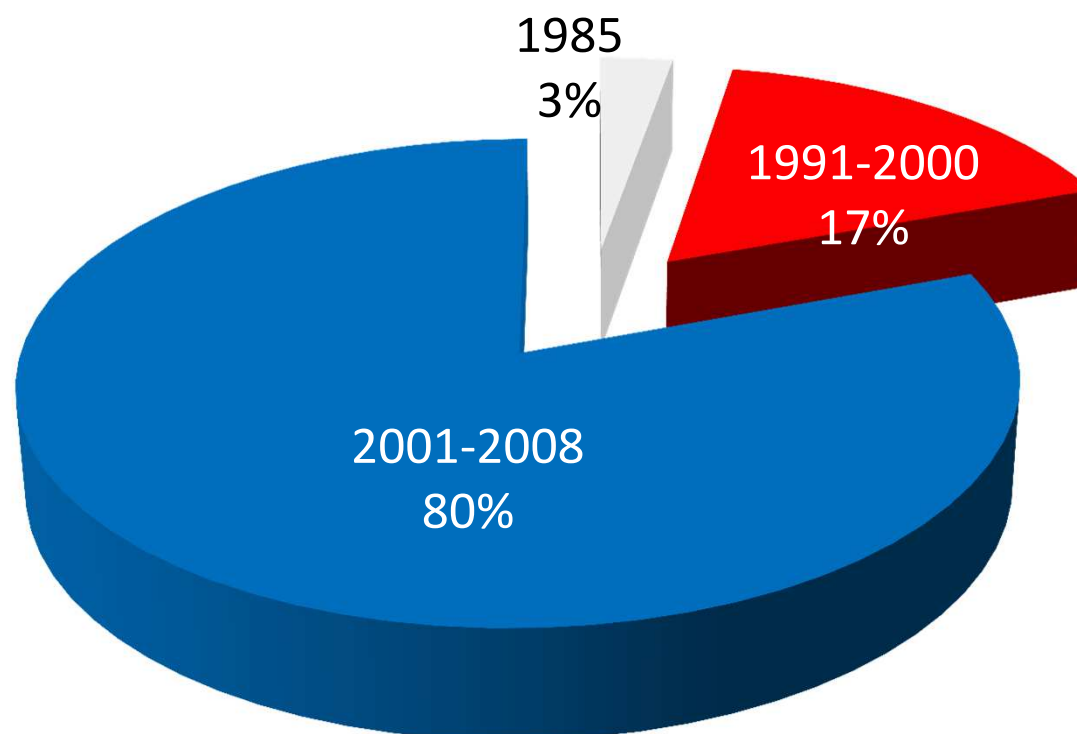
Polityka historyczna: koniec kolonialnej epoki

A. Ślósarz *Ideologiczne matryce. Lektury a ich konteksty. Postkomunistyczna Polska – postkolonialna Australia*, Universitas, Kraków 2013, s. 169.

Wydania lektur dotyczących Australii

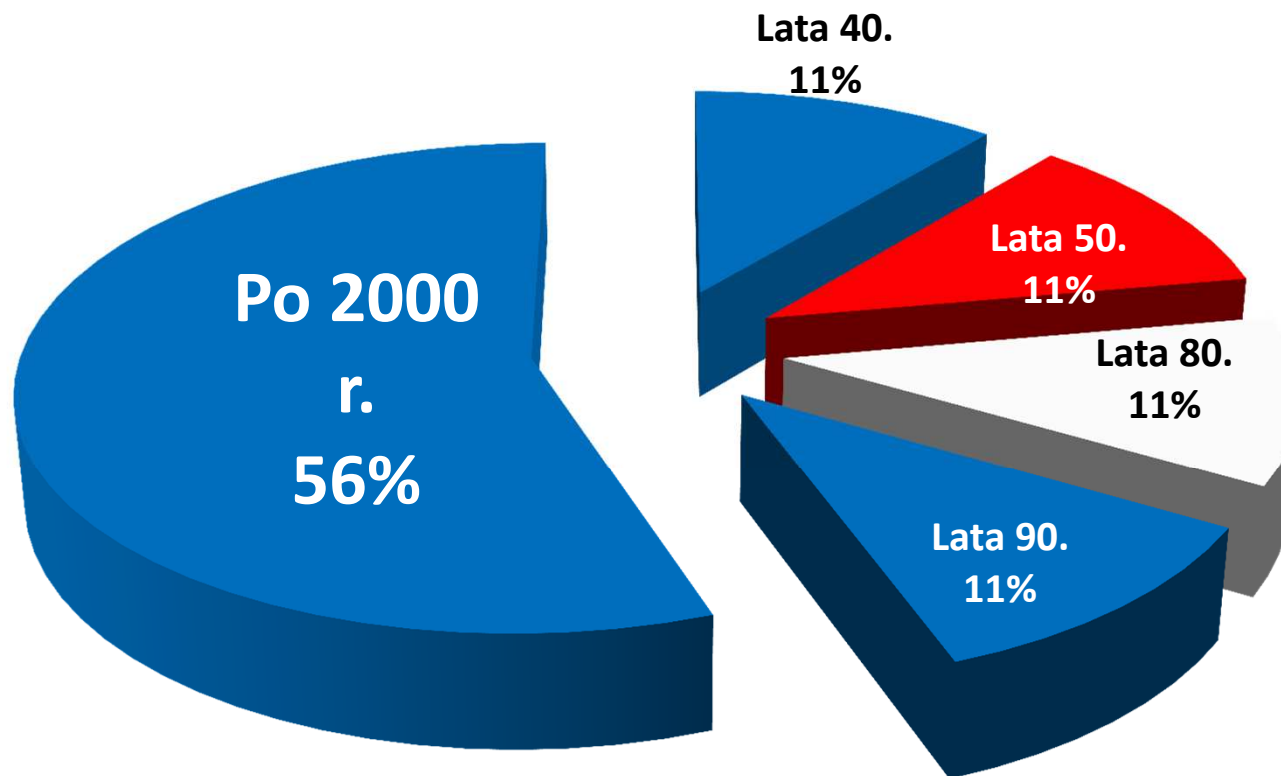

A. Ślósarz *Ideologiczne matryce. Lektury a ich konteksty. Postkomunistyczna Polska – postkolonialna Australia*, Universitas, Kraków 2013, s. 170.

Zalecane filmy wg dat realizacji

Year 11, 12, Victoria

A. Ślósarz *Ideologiczne matryce. Lektury a ich konteksty. Postkomunistyczna Polska – postkolonialna Australia*, Universitas, Kraków 2013, s. 294.

Wniosek: szanse

1. Zrozumienie tekstu przeczytanego w klasie.
2. Dostrzeżenie powtarzalności Wielkiego Tematu w kulturze.
3. Porównanie i interpretacja funkcji środków wyrazowych literatury i multimedialnych.
4. Rozwinięcie kompetencji czytelniczych / odbiorczych, umiejętności wartościowania.
5. Polityka kulturalna / historyczna itp.

Przykłady modułów

Australia

NSW Education Standards Authority

The screenshot shows the NSW Education Standards Authority website. The header includes the NSW Government logo and the Education Standards Authority name. A search bar is located in the top right. Below the header, there are navigation tabs for 'PRZEDSZKOLE - ROK 10', 'ROK 11 - ROK 12' (selected), 'AKREDYTACJA NAUCZYCIELI', 'ROZPORZĄDZENIE', and 'O'. A 'ZALOGUJ SIE' button is also present. The main content area shows a breadcrumb trail: 'Strona główna NESa > Rok 11 - Rok 12 > Obszary nauki > Angielski > Angielski Standard > Moduły'. On the left, there is a sidebar menu titled 'Obszary nauki' with various options, including 'język angielski', 'Angielski Standard', 'Wprowadzenie', 'Angielski Standardowy klucz', 'Racjonalne uzasadnienie', 'Miejsce programu nauczania', 'Opierając się na etapie 5', 'Cel i cele', 'Wyniki', 'Struktura kursu i wymagania', 'Organizacja treści', 'Nauka angielskiego', 'Treść i stosowanie terminologii', 'Uczenie się w ramach programu nauczania', 'Zawartość kursu', and 'Moduły' (selected). The main content area is titled 'MODUŁY' and shows two sections: 'Rok 11' and '12 rok'. Under 'Rok 11', there are three modules: 'Wspólny moduł: Odczyt do zapisu', 'Moduł A: Współczesne możliwości', and 'Moduł B: Dokładne studium literatury'. Under '12 rok', there are four modules: 'Wspólny moduł: teksty i ludzkie doświadczenia', 'Moduł A: Język, tożsamość i kultura', 'Moduł B: Dokładne studium literatury', and 'Moduł C: Rzemiosło pisania'. On the right side of the 'Rok 11' section, there are three buttons: 'Pobierz tę stronę', 'Wydrukuj tę stronę', and 'Podziel się tą stroną'.

NSW Education Standards Authority

Listy lektur

Teksty wierszy

Materiały pomocnicze

Egzamin

Anna Ślósarz *Nauczanie metodą multimedialnych modułów tematycznych. Cele, szanse i zagrożenia*

The screenshot shows the NSW Education Standards Authority website. The navigation bar includes links for KINDERGARTEN – YEAR 10, YEAR 11 – YEAR 12 (selected), TEACHER ACCREDITATION, REGULATION, ABOUT, and LOGIN. The main content area is titled 'English Standard – Year 11-12' and lists several resources:

- English Stage 6 – Prescriptions: Modules, Electives and Texts 2019–2023 (PDF, 41 pages, 692KB)
- English Stage 6 – Prescriptions: Modules, Electives and Texts 2019–2023 (Word, 41 pages, 104KB)
- English Stage 6 – Annotations of Selected Texts 2019–2023 (PDF, 78 pages, 558KB)
- English Stage 6 – Annotations of texts for Module C: The Craft of Writing (PDF, 18 pages, 216KB)

Below this, there is a section for 'Prescribed Poems' with two links:

- English Standard – Module B: Oodgeroo Noonuccal (PDF, 13 pages, 139KB)
- English Standard – Module B: Oodgeroo Noonuccal (Word, 13 pages, 98KB)

The 'Support materials' section includes:

- Guide to the new English Standard Stage 6 syllabus (PDF, 5 pages, 331KB)
- Parent guide to new Stage 6 courses (PDF, 5 pages, 213KB)
- English Stage 6 – Module C: The Craft of Writing – FAQ and Exam Information
- HSC Exam Papers (with a dropdown arrow)
- Sample Scope and Sequences (with a dropdown arrow)
- Sample Units (with a dropdown arrow)

Trzy moduły Year 12

	Poziom podstawowy	Godzin
Year 12 (120 godz.)	Moduł wspólny: Tekst i ludzkie doświadczenia	30
	Moduł A: Język, tożsamość i kultura	30
	Moduł B: Szczegółowe studium literatury	30
	Moduł C: Rzemiosło pisania Opcjonalny: może być omawiany ze wspólnym i / albo Moduł A i B.	30
Text	Uczniowie omawiają trzy typy tekstów, po jednym z następujących kategorii: 1. Proza fikcyjna. 2. Poezja lub dramat. 3. Film lub media lub literatura niefikcyjna.	

NSW Education Standards Authority *NSW Syllabus for the Australian curriculum. English standard. Stage 6. Syllabus*, Sydney 2017 p. 20 <https://www.educationstandards.nsw.edu.au/wps/portal/nesa/11-12/stage-6-learning-areas/stage-6-english/english-standard-2017> 09.02.2020.

Year 12 *Texts and Human Experiences*

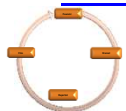
Prose fiction

1. **Parrett, Favel**, *Past the Shallows*, Hachette Australia, 2013, ISBN: 9780733630491
2. **Baillie, Allan**, *The China Coin*, Puffin, 1992, ISBN: 9780140347531

Poetry (p) or drama (d)

1. **Noonuccal, Oodgeroo**, *My People* (4th edition), John Wiley and Sons, 2008, ISBN: 9780731407408 (p) 'Last of His Tribe', 'The Young Girl Wanda', 'The Unhappy Race', 'Corroboree', 'Gifts', 'We Are Going', 'The Past'
2. Watson, Ken (ed), *The Round Earth's Imagined Corners*, Phoenix Education, 2013, ISBN: 9781921586668 (p). **Sujata Bhatt**, 'The Stare'; Carol Ann Duffy, 'Originally', 'Yes, Officer'; Miroslav Holub, 'Brief Thoughts on Laughter'; Gwyneth Lewis, 'Flyover Elegies'; Mudrooroo, 'City Suburban Lines'; Dennis O'Driscoll, 'In Office'
3. **Harrison, Jane**, *Rainbow's End* from Cleven, Vivienne et al, *Contemporary Indigenous Plays*, Currency Press, 2007, ISBN: 9780868197951 (d)

NSW Education Standards Authority *English. Stage 6. Prescriptions: Modules, Electives and Texts. Higher School Certificate* 2019-2023, Sydney 2017 p. 23 <https://educationstandards.nsw.edu.au/wps/wcm/connect/f2ef71a2-ea7c-4b96-92f6-398fe141925c/english-stage-6-prescriptions-2019-2023.pdf?MOD=AJPERES&CVID=> 09.02.2020.

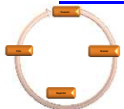

Year 12 *Texts and Human Experiences*

Nonfiction (nf), film (f) or media (m)

1. **Guevara, Ernesto ‘Che’**, *The Motorcycle Diaries*, Ocean Press, 2003, ISBN: 9781876175702 (nf)
2. **Pung, Alice**, *Unpolished Gem*, Black Inc, 2006, ISBN: 9781863951586 (nf)
3. **Yousafzai, Malala & Lamb, Christina**, *I am Malala*, Weidenfeld and Nicolson/Orion, 2015, ISBN: 9781474602112 (nf)
4. **Perkins, Rachel**, *One Night the Moon*, Dendy, 2001 (f)
5. **O’Mahoney, Ivan**, *Go Back to Where You Came From – Series 1, Episodes 1, 2 and 3 and The Response*, Madman, 2011.

NSW Education Standards Authority *English. Stage 6. Prescriptions: Modules, Electives and Texts. Higher School Certificate* 2019-2023, Sydney 2017 p. 23 <https://educationstandards.nsw.edu.au/wps/wcm/connect/f2ef71a2-ea7c-4b96-92f6-398fe141925c/english-stage-6-prescriptions-2019-2023.pdf?MOD=AJPERES&CVID=> 09.02.2020.

Przykładowe materiały dla nauczycieli

1. Współautorstwo – nauczycielka z 40-letnim stażem pracy.
2. Analiza znaczeń wpisanych w okładki różnych wydań.
3. Wyjaśnianie tytułu, motta, informacje o książce oraz autorze, miejscu akcji...
4. Prezentacja dzienniczków czytelnicznych uczniów lub zaznaczeń w pdf-ach...

„Copyright Agency Reading Australia”

<https://readingaustralia.com.au/lesson/past-the-shallows> 15.02.2020 r.

Wniosek: materiały pomocnicze

Polska	Australia
Podręczniki papierowe	Portale stanowe
Uczenie bez oceniania, egzaminowania	Uczenie + ocenianie + egzaminowanie
Niewystarczająca aktualizacja zasobów	Stała aktualizacja oficjalnych zasobów
Konspekty i scenariusze lekcji	Autonomia nauczycieli
Brak współczesnych tekstów i teorii	Literatura najnowsza, teorie z XX w.
Komercyjne ukierunkowanie materiałów	Współpraca z uczelniami
Powielanie interpretacji	Nowe odczytania i nowe lektury
Techniczne wyrafinowanie (problemy)	Techniczna prostota (łatwość użycia)
Hegemonia portali komercyjnych	Hegemonia portalu rządowego i stanowych

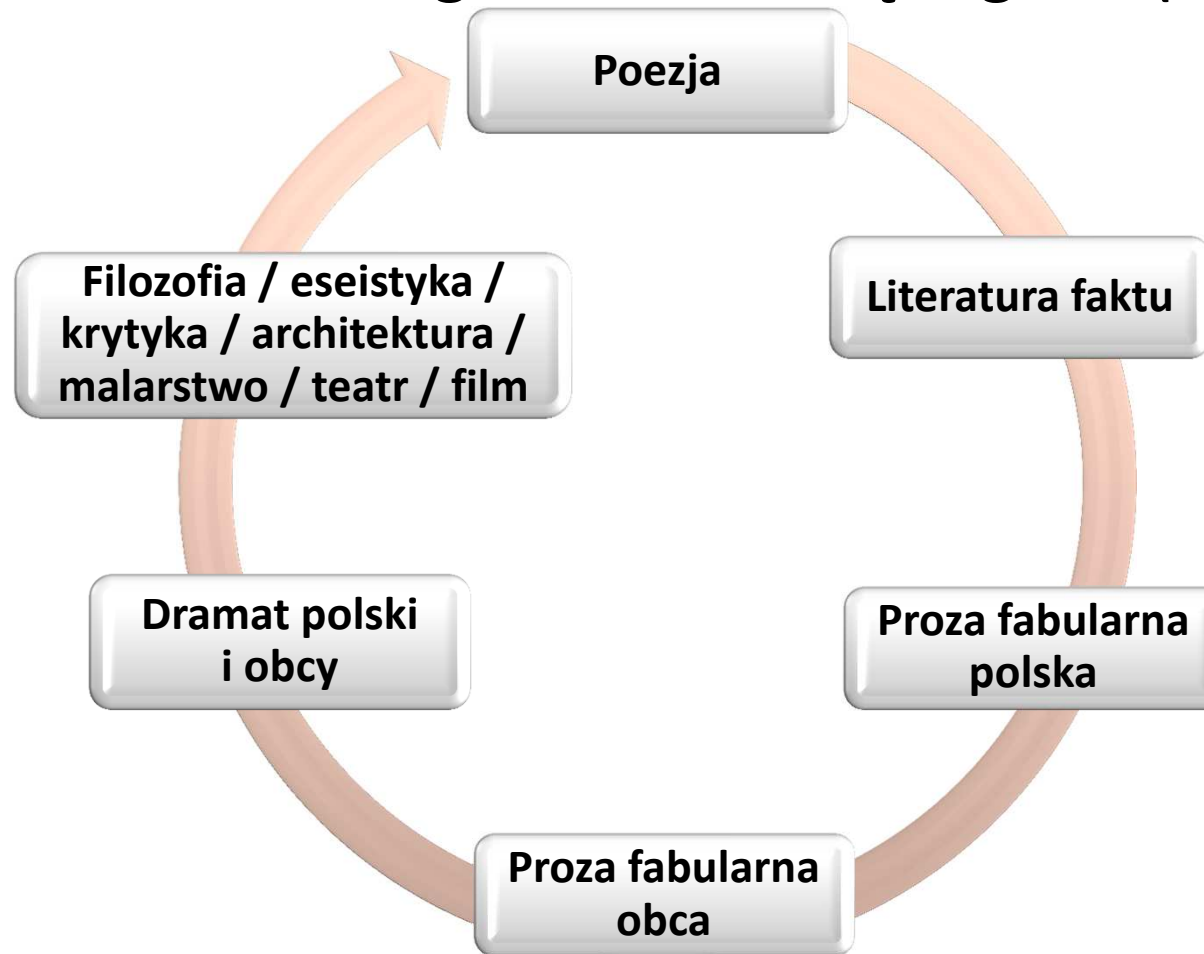
A. Ślósarz *Ideologiczne matryce. Lektury a ich konteksty. Postkomunistyczna Polska – postkolonialna Australia*, Universitas, Kraków 2013, s. 401.

Przykłady modułów Polska

Program liceum ogólnokształcącego... (1990)

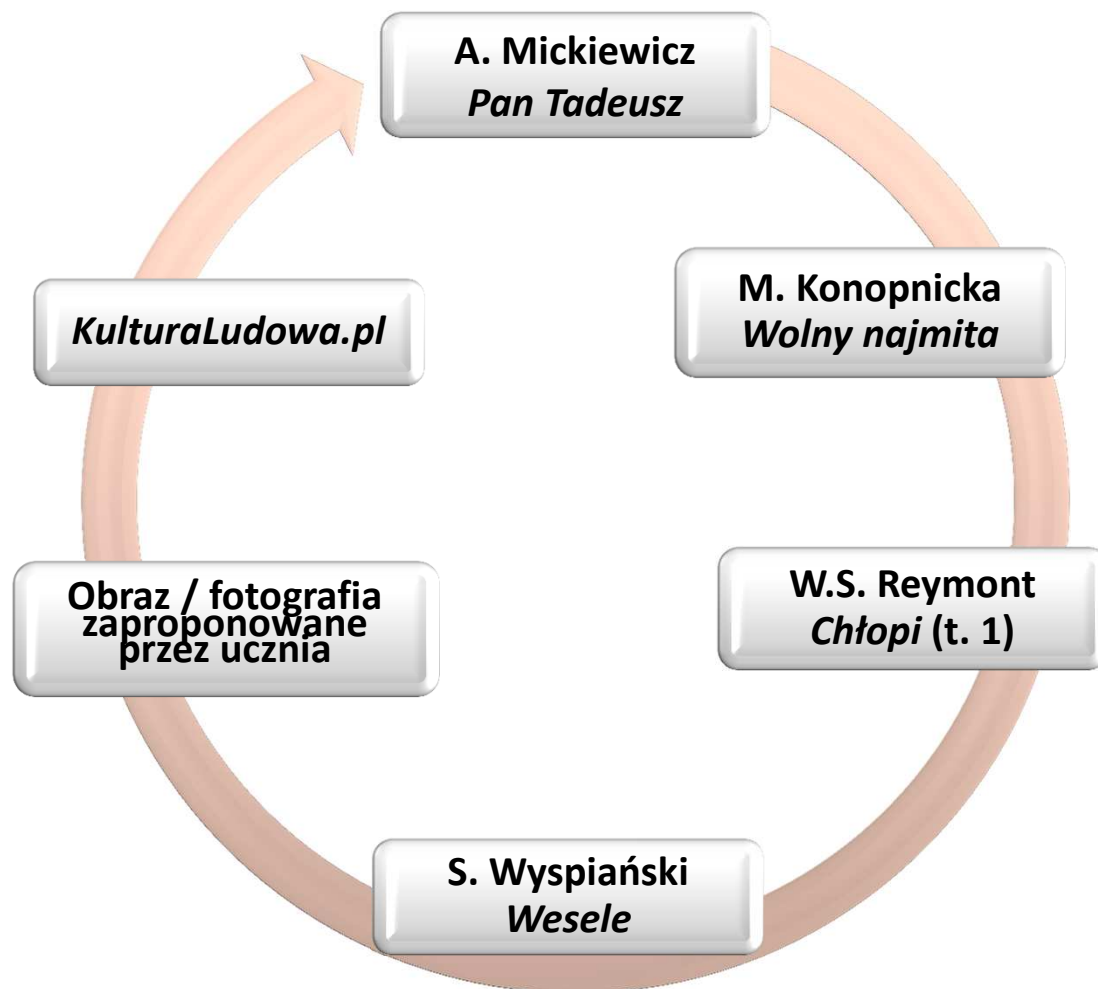

A. Ślósarz *Ideologiczne matryce. Lektury a ich konteksty. Postkomunistyczna Polska – postkolonialna Australia*, Universitas, Kraków 2013, s. 445.

Przykład modułu *Losy chłopskie – losy polskie*

Poziom podstawowy

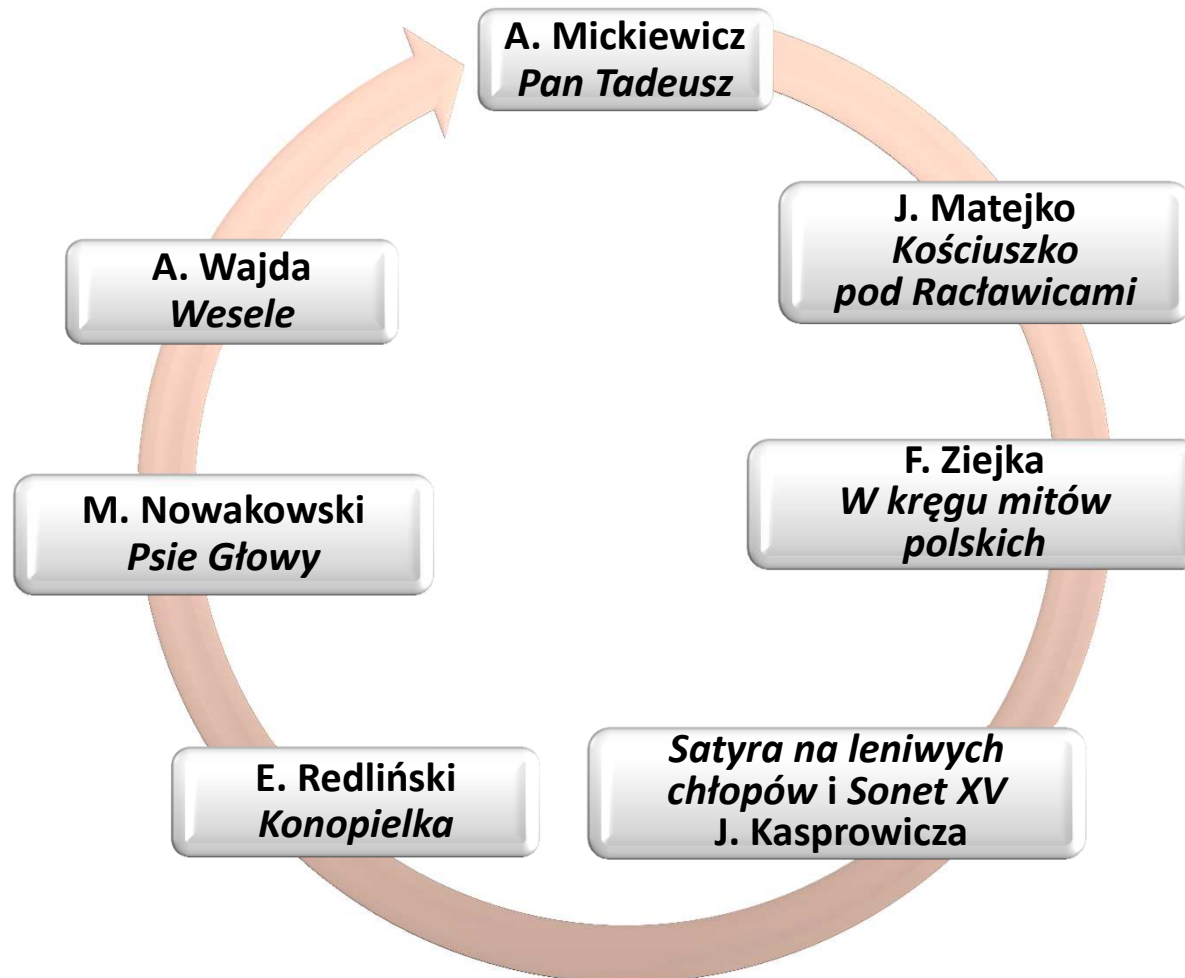

A. Ślósarz *Ideologiczne matryce. Lektury a ich konteksty. Postkomunistyczna Polska – postkolonialna Australia*, Universitas, Kraków 2013, s. 452.

Przykład modułu *Losy chłopskie – losy polskie*

Poziom rozszerzony

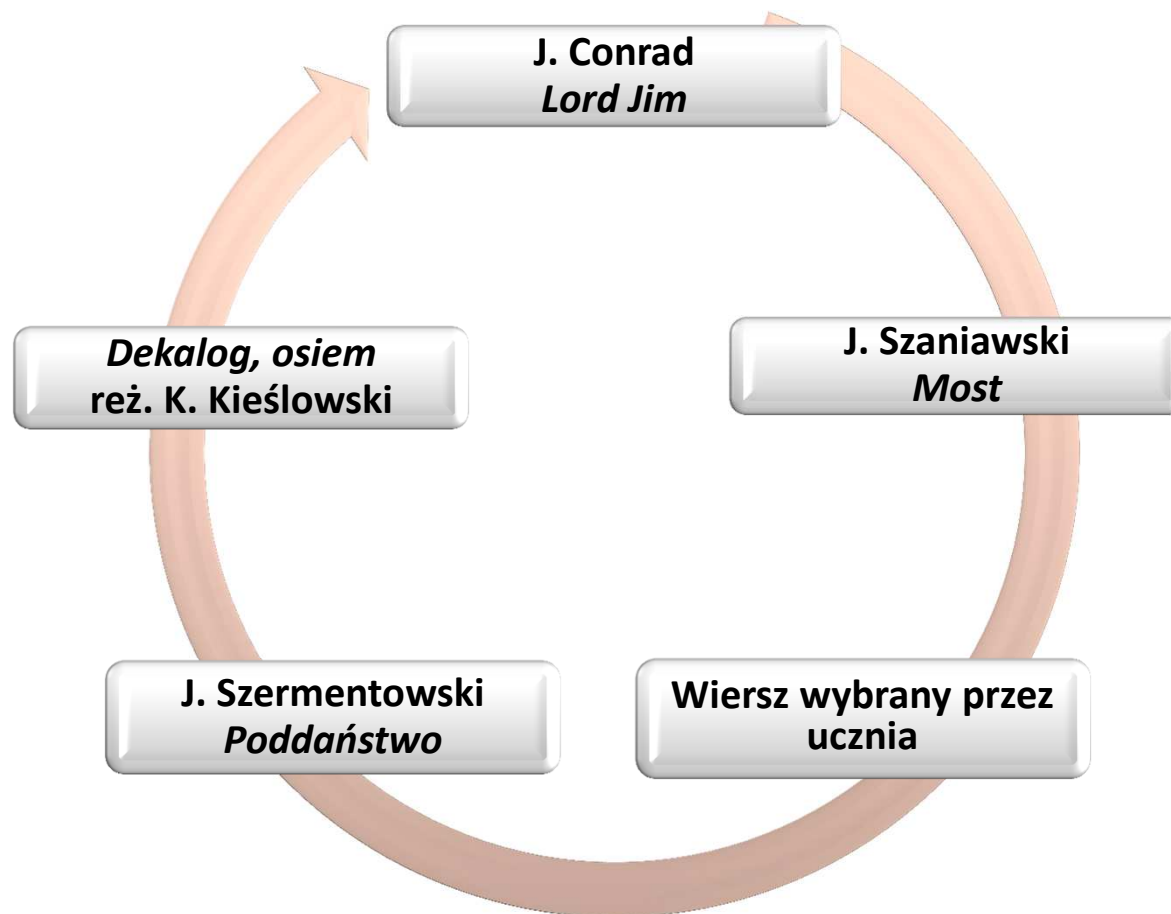

A. Ślósarz *Ideologiczne matryce. Lektury a ich konteksty. Postkomunistyczna Polska – postkolonialna Australia*, Universitas, Kraków 2013, s. 453.

Przykład modułu *Odpowiedzialność za innych*

Poziom podstawowy

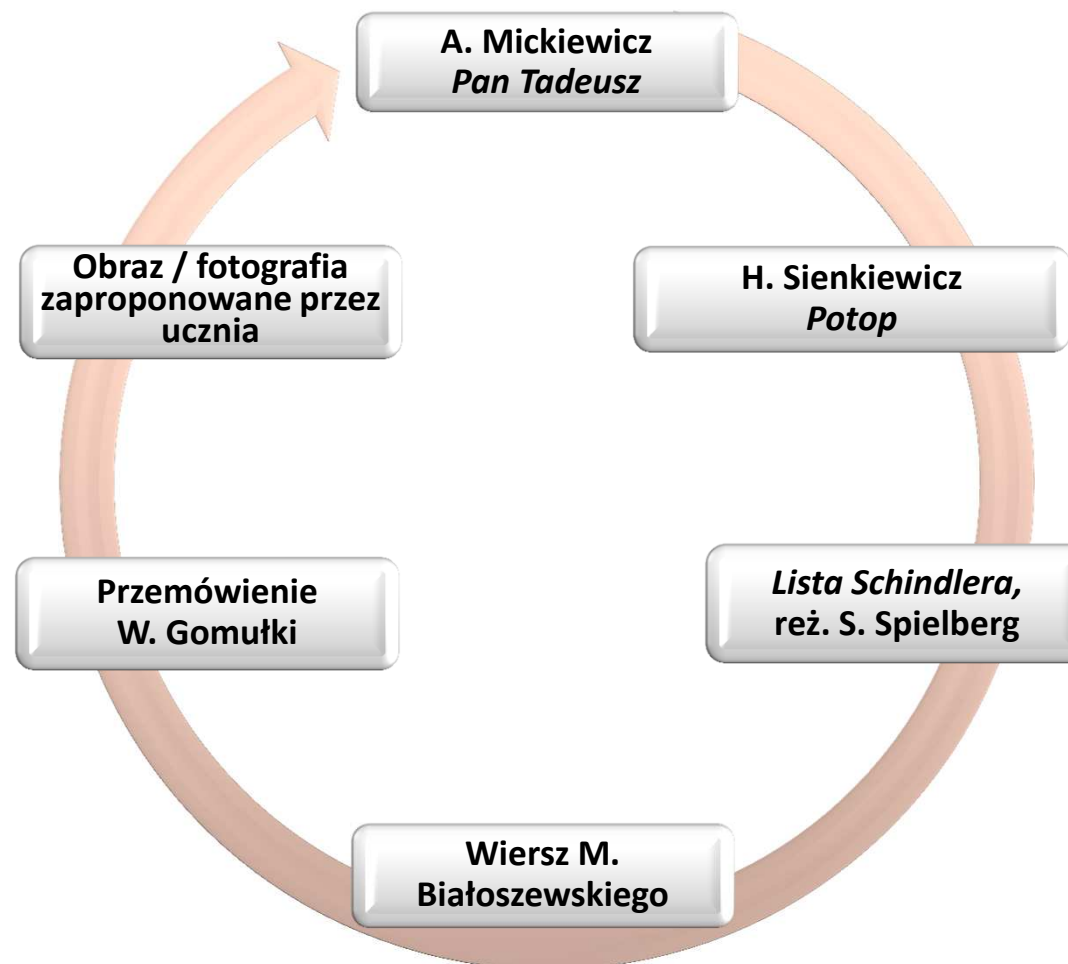

A. Śłószarz *Ideologiczne matryce. Lektury a ich konteksty. Postkomunistyczna Polska – postkolonialna Australia*, Universitas, Kraków 2013, s. 454.

Przykład modułu *Język a tożsamość*

Poziom rozszerzony

A. Śłószarz *Ideologiczne matryce. Lektury a ich konteksty. Postkomunistyczna Polska – postkolonialna Australia*, Universitas, Kraków 2013, s. 456.

Przykład modułu *Prześladowania chrześcijan* *dawniej i dziś.* Gimnazjum

A. Ślósarz *Ideologiczne matryce. Lektury a ich konteksty. Postkomunistyczna Polska – postkolonialna Australia*, Universitas, Kraków 2013, s. 467.

Moduł *Prześladowania chrześcijan dawniej i dziś.*

Gimnazjum

Wikipedia, fot. Dmitry Roshkov,
licencja PD-Art

Żywa rzeźba:
patrzenie na
ukrzyżowanych
chrześcijan. Fot.
A. Wojakowicz

O. B. Dąbrowski prezentujący II c i II d filmy o Ugandzie. Fot. A. Wojakowicz.

A. Ślósarz *Ideologiczne matryce. Lektury a ich konteksty. Postkomunistyczna Polska – postkolonialna Australia*, Universitas, Kraków 2013, s. 521, 531, 543.

Anna Ślósarz *Nauczanie metodą multimedialnych modułów tematycznych. Cele, szanse i zagrożenia*

Moduł *Prześladowania chrześcijan dawniej i dziś.*

Gimnazjum

	Średnia ocen za I semestr	Średnia ocen z j. polskiego I semestr	Średnia pkt za rozprawkę skala 1-10
Ila	3.08	2.47	3.36
Ilb	3.37	3.85	5.19
Ilc	2.98	2.63	5.64
Ild	2.73	2.53	2.53

A. Śłószarz *Ideologiczne matryce. Lektury a ich konteksty. Postkomunistyczna Polska – postkolonialna Australia*, Universitas, Kraków 2013, s. 551.

Moduł *Prześladowania chrześcijan dawniej i dziś.*

Gimnazjum

		Grupa kontrolna	Grupa eksperymentalna
Znajomość treści		46%	42%
Zaliczenie do lektur	w rozprawce	59%	58%
	w ankiecie	27%	45%

A. Ślósarz *Ideologiczne matryce. Lektury a ich konteksty. Postkomunistyczna Polska – postkolonialna Australia*, Universitas, Kraków 2013, s. 610.

Moduł *Prześladowania chrześcijan dawniej i dziś.*

Gimnazjum

Grupa kontrolna	Grupa eksperymentalna
Materiały dydaktyczne standaryzowane	Standaryzowane materiały dydaktyczne + zaproponowane przez nauczyciela
Odtwórcza, rutynowa praca nauczyciela	Poszukiwanie materiałów i rozwiązań metodycznych
Konformizm nauczyciela i uczniów	Kontrowersyjne sądy, <u>ryzykowne</u> postawy nauczyciela i uczniów
Nauczanie werbalne i wizualizacja w postaci rysunku, schematu	Dodatkowo <u>problemy techniczne</u> ze sprzętem audiowizualnym
Bezpieczne językowe stereotypy	Mieszanie stylów, <u>potocyzmy</u>
Odbiór faktograficzny, dokumentarny	Interpretowanie
Unikowe postawy uczniów z zaburzeniami i niedostosowanych	<u>Integracja</u> uczniów z trudnościami z zespołem klasowym
Rozczarowania uczniów zdolnych	Satysfakcja zdolnych uczniów z wyrażania własnego zdania

A. Ślósarz *Ideologiczne matryce. Lektury a ich konteksty. Postkomunistyczna Polska – postkolonialna Australia*,
Universitas, Kraków 2013, s. 613.

Wniosek: nauczanie języka ojczystego

Polska	Australia
Krajowa koncepcja nauczania	Zróżnicowanie w obrębie stanów
Centralne dokumenty oświatowe opracowują rządowi eksperci	Centralne dokumenty oświatowe opracowują demokratycznie dobrani reprezentanci
Autorytet nauczyciela	Partnerstwo nauczyciela
Historia literatury, streszczenia	Teksty i konteksty współczesne
Logika przyczynowo-skutkowa	Paralogizmy
Strukturalizacja, powielanie	Dyskontynuacja
Podręczniki	Zasoby cyfrowe dydaktycznych portali
Bryki, streszczenia	Zmiana treści dydaktycznych co 4-5 lat
Intelektualizm	Wielorakie inteligencje
Obowiązek szkolny do 18. r.ż.	Obowiązek szkolny do 15.-17. r.ż.

A. Ślósarz *Ideologiczne matryce. Lektury a ich konteksty. Postkomunistyczna Polska – postkolonialna Australia*, Universitas, Kraków 2013, s. 112-113.

MMT: swoboda języka i aktualizująca interpretacja

Tematy wypracowań: *Lalka* + tekst kultury

Klasa	Data	Nauczyciel	Temat
A	11.01. 2019	I	Czym jest idealizm i jaki jest jego wpływ na życie człowieka?
B	29.01. 2019		Czy w miłości lepiej słuchać głosu rozumu i rozsądku, czy też serca i namiętności?
C	25.03. 2019	II	Emigracja – tragiczna konieczność czy szansa?
D	13.03. 2019	III	Tęsknota – siła niszcząca czy budująca ludzkie życie?

Jobs, reż. Joshua Michael Stern (USA-Szwajcaria 2013)

„FilmWeb” *Jobs*

<https://www.filmweb.pl/video/Zwiastun/nr+3-31476>

12.02.2020

Komornik, reż. Feliks Falk (Polska 2005)

Filmowy2012 *Komornik* (2015) zwiastun, „You Tube” 15.02.2012

<https://www.youtube.com/watch?v=gdXwhoDUe9k> 12.02.2020

Ballada o kozie, reż. Bartek Konopka (Polska 2004)

Akademia Rolnicza we Wrocławiu podarowała Ośrodkowi Pomocy Społecznej kilka kóz, trafiły do byłych pracowników PGR przynosząc im radość i nadzieję...

Filmoteka Szkolna *Lekcja 28: Ballada o kozie – scena do analizy*,

<https://www.youtube.com/watch?v=MdxbPObnQK8> 12.02.2020

Język. Klasa D – bez kontekstów

1. Współczesne wyrażenia: *kiedy miał wolny czas czuł **dyskomfort psychiczny**. [82]; ona nie tylko nie odwzajemnia jego uczuć lecz także ma **podły charakter** [93a].*
2. Frazesy: *Myślał, że już nigdy nie wróci do **ukochanej ojczyzny** [86a]. Wokulski miał serce **romantyka**. Kochał Izabelę Łęcką **bezgranicznie i gotów był zrobić dla niej wszystko** [80a].*

Język. C: *Komornik, Ballada o kozie*

1. Swobodny język: *Wokulski zdecydował się na to, w czym był dobry – handel. [69a] Często ludzie wyjeżdżają do pracy, żeby móc więcej zarobić. [65]*
2. Pokoleniowe realia: *Nie widziała potrzeby [...] stwarzania miejsc, w których mogliby pracować. [72] Interesy te prowadził bez przekrętów, całkowicie legalnie i sprawiedliwie. [75a]*

Język. Klasa A: *Jobs*

Do Wokulskiego odnoszono współczesne terminy:

1. *Chciał wycofać swoje kapitały i osiąść w Paryżu. [1a]*
2. *Czuł się rozczarowany i szukał problemu w samym sobie. [2a]*

Język. Klasa B: *Jobs*

1. Współczesny język w odniesieniu do *Lalki*: *troszczyli się o jakość życia we wszystkich aspektach, co przynosi wielorakie korzyści. [33], urodzonego perfekcjonisty, cechującego się dążeniem do celu [52].*
2. Język potoczny: *Dobija go. [49a] jest w stanie dal niej nauczyć się języka angielskiego by jej zaimponować. [50].*

Konteksty. Klasa D – bez kontekstów

1. 22 uczniów przywołało 17 utworów: *Smutno mi, Boże* (4), *Pan Tadeusz* (3), *Dance, sing, love* (Layla Wheldon), *Dywizjon 303*, *Gloria victis*, *Igrzyska śmierci* (Suzanne Collins), *Kamienie na szaniec*, *Latarnik*, *Mendel Gdański*, *Nad Niemnem*, *Odyseja*, *Hobbit*, *Treny*, *Trzy metry nad niebem* (Federico Moccia), *Władca Pierścieni*.
2. **10 to szkolne lektury.**
3. Prócz tego: manga *One Piece* (Eiichiro Oda) i anime *Violet Evergarden* (Kana Akatsuki).
4. **Tylko jedna osoba odwołała się do filmu:** serialu *The Walking Dead*, lecz prawdopodobnie uczniowie poznali też **12 adaptacji:** *Dance, sing, love*, *Hunger games*, *Kamienie na szaniec*, *Nad Niemnem*, *Odyseja*, *One piece*, *Pan Tadeusz*, *The Hobbit*, *Trzy metry nad niebem*, *Władca Pierścieni*, *One Piece*, *Violet Evergarden*.

Konteksty. Klasa C: *Komornik*, *Ballada o kozie*

1. 22 uczniów przywołało 8 tekstów literackich: *Nad Niemnem* (5), *Pan Tadeusz* (4), *Mendel Gdański* (2), *Stepy Akermańskie* (2), *Across the Universe* (trylogia Beth Revis), *The Little Prince* (2), *Dziady cz. III*, *Grób Agamemnona*.
2. **Film** *Nietykalni* Oliviera Nakache, Erica Toledano (USA 2011).
3. 18 odwołało się do **lektur** z epoki pozytywizmu, romantyzmu. Nikt nie wspomniał o filmach *Komornik* i *Ballada o kozie*.

Konteksty. Klasa A: *Jobs*

1. 28 uczniów przywołało **9 utworów**: *Cierpienia młodego Wertera* (3), *Gra o Tron* (2), *Zbrodnia i kara*, *Don Kichot*, *L'Enfante de Noé* (Éric-Emmanuel Schmitt), *Mein Kampf*, *Romeo i Julia*, *Władca Pierścieni*, *Zemsta* – **4 lektury i 5 książek spoza lektur**.
2. 7 było adaptowanych na ekran.
3. 11 uczniów nawiązało do **7 filmów**: *Jobs* (5), *Przełęcz ocalonych*, *Kill Bill*, *Romeo i Julia*, *Titanic*, *Yamato*, serial *Wikingowie*.

Konteksty. Klasa B: *Jobs*

1. 27 uczniów przywołało **16 utworów** : *Cierpienia młodego Wertera* (4), *Zbrodnia i kara* (2), *Balladyna*, *Miasto kości* (Cassandra Clare), *Don Kichot*, *Dziady cz. III*, *Tylko ciebie chcę* (Federico Moccia), *Kordian*, *mit o Ikarze*, *Nad Niemnem*, *Pan Tadeusz*, *Romeo i Julia*, *Mały Książę*, *Stary człowiek i morze*, *Utopia* (Thomas Morus), *Tam gdzie spadają anioły* (Dorota Terakowska).
2. **2 filmy**: *Jobs* (8), *Hitler's secret diaries* (dokument) and *Gra o tron* (serial).
3. **11 przywołanych tekstów literackich było sfilmowanych**: *Zbrodnia i kara*, *Miasto kości*, *Don Kichot*, *Dziady*, *Tylko ciebie chcę*, *Nad Niemnem*, *Pan Tadeusz*, *Romeo i Julia*, *Mały książę*, *Stary człowiek i morze*, *Tam, gdzie spadają anioły*.

Rodzaje przywołanych kontekstów

Klasa	Uczniów	Kontekstów	Literackich	Lektur	Spoza lektur	Adaptacji	Filmów
A	28	16	9	4	5	7	7
B	27	18	16	10	6	11	2
C	21	9	8	7	1	5	1
D	22	18	17	10	7	12	1
Razem	98	60	49	34	15	36	11

Wokulski. Klasa D – bez kontekstów

1. Streszczenia, parafrazy, cytaty z fragmentu – co nie zdarzało się w klasach A, B, C.
2. Ogólniki: *podczas jego wyjazdu* [86], *podczas swojej podróży* [81], *podczas przebywania na obczyźnie* [82], *poza granicami ojczyzny* [84], *z daleka od domu, od osób mu bliskich i dobrze znanych* [85], *powrócić z wyprawy* [92].
3. Niemożność sprecyzowania przyczyny tęsknoty: *ból za pewnymi ideałami* [81a], *dręczyły go mroczne myśli* [81], *zapomniał o przyziemnych zmartwieniach* [94], *tęsknotę za wolnością przekuł w walkę* [79].
4. Wokulski jak oddelegowany pracownik międzynarodowej firmy: *Wykonywał swoje obowiązki w sposób sumienny i dokładny.* [82a]

Wokulski. Klasa C: *Komornik, Ballada o kozie*

1. Swobodnie wymieniane wyjazdy
Wokulskiego: Syberia, Bułgaria, Paryż.
2. Współczesny język: *Wiele osiągnął dzięki ciężkiej pracy, mozolnie wędrując po szczeblach kariery. [71a] Pomaga mu finansowo. [57a] przegląda na oczy i uświadamia sobie, jaki błąd popełnił. [70a]*
3. Utożsamianie się z bohaterem.

Wokulski. Klasa A: *Jobs*

1. O Wokulskim jak o Jobsie: *wiódł naprawdę świetne, rozwijające się życie. Zgromadził majątek, prowadził inwestycje, poszerzył swoje możliwości, tudzież kontynuował rozwój swoich pasji. Kierował się rozumem, podejmował decyzje zgodnie z wartościami, jakie dyktował mu rozsądek. [5a]*
2. Wnioski odnoszone do własnego życia: *Uważam, że miłość w której słuchamy głosu serca i namiętności może daje nam chwilowe momenty szczęścia lecz wcześniej niż później ucierpimy przez nią, stracimy. [19a] Jeśli jednak będziemy kierować się rozumem, unikniemy toksycznego uczucia, czyli miłości, która nas niszczy. [22b]*

Wokulski. Klasa B: *Jobs*

1. Wokulski wynalazcą: *Dla niego nadrzędnym celem było zmienienie świata. Odkrycie czegoś co pomoże ludzkości. [30a] Pragnął pomóc wszystkim dookoła, chciał zbudować „perpetuum mobile” czyli maszynę, która działałaby bez ingerencji człowieka przez wieki [32]*
2. Porównania: *jak Wokulski dzięki swojej ciężkiej pracy, zapałowi coś osiągnął. Zarówno Steve, jak i Wokulski rzucili szkołę, w pewnym momencie przestali się kształcić, ale to ich wcale nie powstrzymało i byli oni gotowi realizować zamierzone cele. [55b]*

Tęsknota siłą niszczącą czy budującą?

Klasa D – bez kontekstów

1. Tęsknota siłą niszczącą (13), **budującą (7)**, nie mam zdania (2).
2. Nieakceptowanie negatywnych emocji: *tęsknota potrafi „wkraść” się do naszego życia powodując ogromny ból [85b] wiąże się z nostalgią, bólem i depresją [89b]. Obrazują cierpienia z jakimi zmaga się osoba, która tęskni. [86a] opisuje swój ból, smutek, załamanie, bezsilność [...] Czuł lęk, strach, gdy rozmyślał co dalej [87a] Przeżywał okropne cierpienie, rozgoryczenie oraz pustkę. [89]*
3. 2 osoby przywołały *mangę* i *anime* – zapotrzebowanie na emocje.

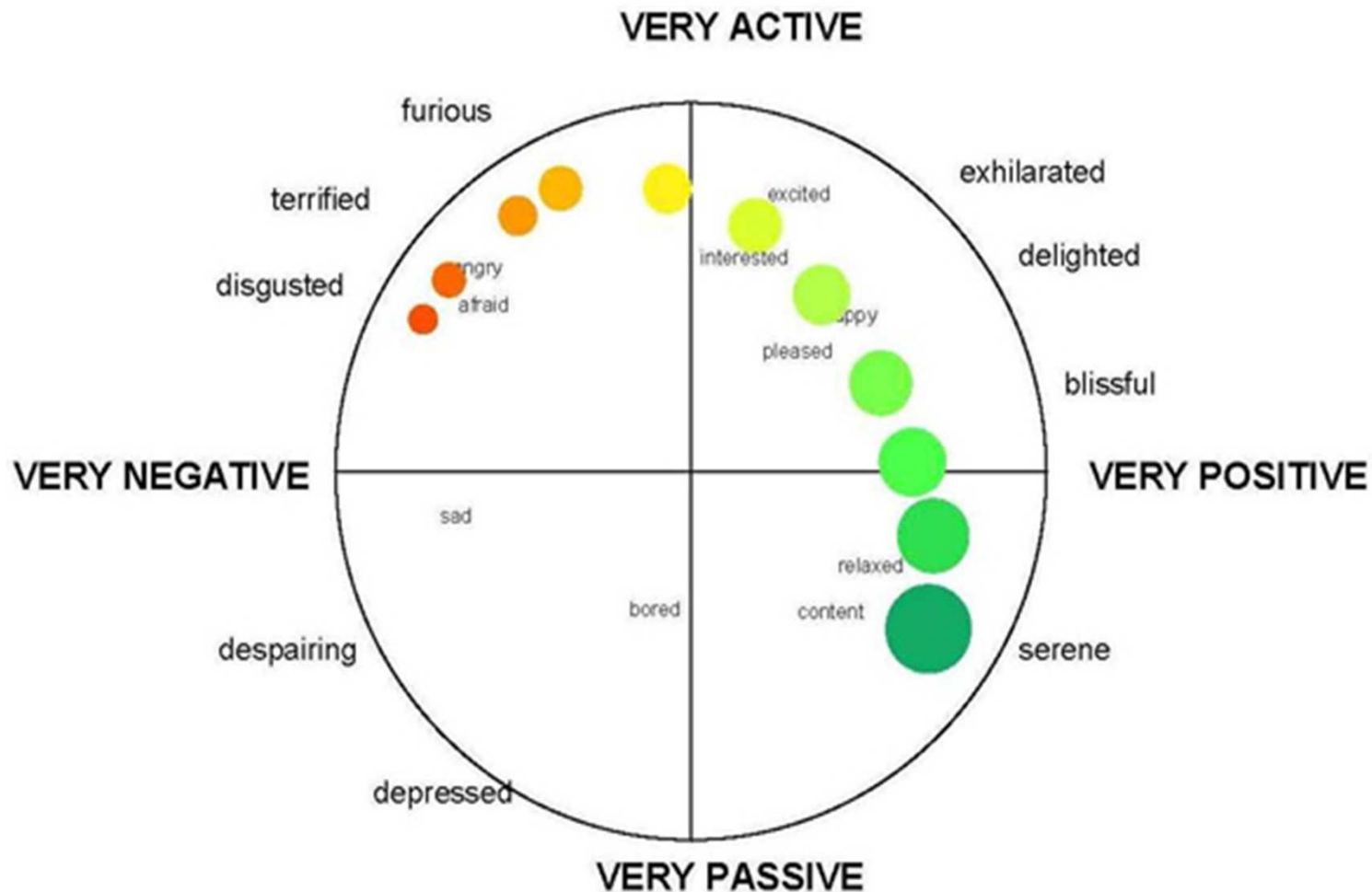
Koło emocji wg R. Plutchika

Maria Jarymowicz, Kamil Imbir *Próba taksonomii ludzkich emocji*, „Przegląd Psychologiczny” 2010 nr 4, s. 439-461 https://www.kul.pl/files/714/nowy_folder/4.53.2010_art.3.pdf 11.02.2020

Dwubiegunowość emocji wg Debra Swack

Debra Swack (2012) *Feeltrace and the emotions (after Charles Darwin,*
<http://www.hz-journal.org/n17/swack.html> 11.02.2020

Emigracja - szansa czy tragiczna konieczność?

Klasa C: *Komornik, Ballada o kozie*

Emigracja szansą (13), **tragiczna konieczność (4)**, brak zdania (2), analiza wiersza (3):

1. *Uważam, że emigracja to dla wielu osób szansa na lepsze życie. Tak jak pokazały powyższe przykłady, daje ona wiele możliwości. Nieraz staje się wielką pomocą. Pozwala spełniać marzenia lub poprawić byt rodziny. [57b]*
2. *Wyjazd ze swojego kraju zawsze jest koniecznością, nie ważne, czy dyktowany jest wewnętrznym przekonaniem, czy represjami i zewnętrznym przymusem. [61a]*

Temat lekcji *Przypnę ludzkości skrzydła... Utopia naukowa w „Lalce” B. Prusa*: tak idealizm został skojarzony z utopią, podobnie Markiewicz 1967: 279, Szacki 1980.

W miłości słuchać rozumu czy serca?

Klasa A: *Jobs*

Rozum (23), serce (4) – w tym wszyscy powołują-cy się na film *Jobs*.

1. *Zamiast podążać za przyszłym szczęściem możemy osiągnąć je już teraz, wśród naszych bliskich jak również przez ciężką pracę. Nic w życiu nie jest idealne oraz nigdy nie będzie [3b].*
2. *Przez to [idealizm] możemy stać się zimnymi egoistami lub zacząć widzieć problem w sobie, a wszyscy musimy wiedzieć, że jesteśmy tylko ludźmi i nie wszystko jest dla nas możliwe do spełnienia. [2b]*

Wpływ idealizmu na życie człowieka

Klasa B: *Jobs*

Negatywny (15), **pozytywny (9)**, plusy i minusy (3). Film nie narzucił osądu złożonego problemu etycznego:

1. Wśród 8 przywołujących film *Jobs* 4 za idealizmem: *Każdy człowiek marzy o idealnym życiu i dąży do niego poświęcając wszystko co może i wyznaczając sobie cele. [35b] Idealizm to rzecz, która od zawsze pomagała zmieniać świat. [...] idealistą może być każdy szary człowiek, który chce zmienić coś na lepsze oraz nadać swemu życiu głębszy sens. [33b]*
2. Przeciwn idealizmowi wśród przywołujących film *Jobs*: *Bohaterowie zamiast idealizować ludzi tak jak Wokulski Izabelę, czy też zażarcie starać się [jak Jobs] o wytworzenie najlepszego produktu, powinni skupić się na rzeczach realnych na które mają bezpośredni wpływ, a nie uganiać się za rzeczami, które są nierealne. [42a]*
3. Przeciwn negatywnym emocjom: *Sądzę, że idealizm ma negatywny wpływ na człowieka [...] nie zdobyli swoich zamierzonych celów, idei, a jedyne co udało im się osiągnąć to przegrana, rozczarowanie, ból [34a]*

Idealizm czy realizm?

Klasa	Uczniów	Za idealizmem	Za realizmem	Niezdecydowanych
A	28	4	23	1
B	27	7	14	6
C	21	4	13	4
D	22	7	13	2
Razem	98	31	54	13

A – oburzenie porzuceniem przez Jobsa ciężarnej Chris Ann, więc nie przekonał do idealizmu.

D – sądy najbardziej deklaratywne

Wniosek: efekty kształcenia

1. D – uczniowie nie zastanawiali się nad konsekwencjami utraty niepodległości, emigracją, uprzedzeniami społecznymi, szacunkiem dla kobiety. Czy poznali społeczną rzeczywistość? Wnioski pozbawione emocjonalnej waloryzacji są podatne na zniekształcenia w epoce postprawdy i fake newsów.
2. Utrata kontaktu z narodową klasyką literacką jest niebezpieczna dla ciągłości kultury.

2. - klasowa interpretacja filmu : oburzenie porzuceniem ciężarnej Chris Ann przez Jobsa.

Przykłady egzaminów

Arkusz egzaminacyjny

Section I

20 marks

Attempt Questions 1–5

Allow about 45 minutes for this section

Read the texts on pages 2–6 of the Stimulus Booklet carefully and then answer the questions in the spaces provided. These spaces provide guidance for the expected length of response.

Your answers will be assessed on how well you:

- demonstrate understanding of human experiences in texts
- analyse, explain and assess the ways human experiences are represented in texts

Question 1 (3 marks)

Text 1 — Magazine cover

Explain how this visual text represents diverse experiences.

3

.....

.....

.....

.....

NSW Education Standards Authority 2019 Higher School Certificate Examination. English. Standard. Paper 1 – Texts and human experiences 2019 <https://educationstandards.nsw.edu.au/wps/wcm/connect/1262e215-0029-48d9-b749-ff65b2b8fba1/2019-hsc-english-standard-p1.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=ROOTWORKSPACE-1262e215-0029-48d9-b749-ff65b2b8fba1-m-Xj5h> 09.02.2020

Historia – egzamin maturalny PR (stara matura)

Na podstawie źródła i własnej wiedzy wykonaj polecenie.

Źródło B
Miniatura z *Wirginaliów* Karola VII

Na podstawie: R. Pernoud, *Kobieta w czasach katedr*, Warszawa 1990, ilustracja barwna nr VIII.

2016. Zad. 18. Podaj nazwę wydarzenia z historii stosunków angielsko-francuskich, które związane jest z przedstawioną na miniaturze postacią.

Joanna d'Arc – wojna stuletnia. CKE

https://cke.gov.pl/images/EGZAMIN_MATURALNY_OD_2015/Arkusze_egzaminacyjne/2016/formula_do_2014/MHI-R1_1P-162.pdf

S. Sierpowski, *Polityka zagraniczna [...]*, Warszawa 1994, s. 56

2019. Zad. 14. Zaznacz poprawne dokończenie zdania i uzasadnij swój wybór, interpretując elementy graficzne karykatury. Rysunek mógł najwcześniej ukazać się w roku A. 1928. B. 1933. **C. 1938.** D. 1943.

Uzasadnienie:

- rysunek przedstawia trzy państwa militarystyczne: Włochy, Niemcy i Japonię, które w latach 1936–1937 zawarły układy o wzajemnej współpracy i współdziałaniu. CKE

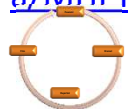
https://cke.gov.pl/images/EGZAMIN_MATURALNY_OD_2015/Arkusze_egzaminacyjne/2019/formula_do_2014/historia/MHI-R1_1P-192.pdf

Historia – egzamin maturalny 2019 , nowa matura

A. De Lazari, O. Riabow, M. Żakowska *Europa i Niedźwiedź*, Warszawa 2013, s. 215.
2019. Zad. 19. Rozstrzygnij, czy źródło 2. jest komentarzem do traktatu opisanego w źródle 1. Odpowiedź uzasadnij.
https://cke.gov.pl/images/EGZAMIN_MATURALNY_OD_2015/Arkusze_egzaminacyjne/2019/formula_od_2015/historia/MHI-R1_1P-192.pdf 09.02.2020

Anna Ślósarz *Nauczanie metodą multimedialnych modułów tematycznych. Cele, szanse i zagrożenia*

Zadanie 20.

Utwór Jana Lechonia z okresu II wojny światowej

Przez te same doliny, tymże Tybru brzegiem
Znów idą jak przed laty ściśniętym szeregiem,
I płynie ta, co tutaj kiedyś się zrodziła,
„Piosenka stara, wojsku polskiemu tak miła”.

Jakąż drogę odbyłaś, aby różnym chórem
Znów dźwięki Twe zabrzmiały pod włoskim lazurem,
By mógł Cię żołnierz tułacz na nowo zanucić,
Przez ileż przeszłaś granic, ażeby tu wrócić?

Od śniegów szłaś Sybiru do pomarańcz gaju
I teraz z żołnierzami powracasz do Kraju,
I żadna siła złego ni przemoc olbrzyma,
Stająca ci na drodze – dojść Cię nie powstrzyma.

[...]

I kiedy trakt Cezara pod ich krokiem dudni,
Słyszą dzwonek na nieszpór i żuraw u studni
I niosą dniem i nocą sztandary niezdarte,
I przejdą, przejdą Tyber i Wisłę, i Wartę.

J. Wałek, *Dzieje Polski w malarstwie i poezji*, Warszawa 1987, s. 287.

Zadanie 20.1. (0–1)

Podaj, do jakiego wydarzenia z końca XVIII w. nawiązano w pierwszej zwrotce wiersza.

Zadanie 20.2. (0–2)

Zaznacz poprawne dokończenia zdań 1. i 2.

1. Dowódcą formacji zbrojnej, której poświęcono utwór, był generał

- A. Stanisław Maczek.
- B. Władysław Anders.
- C. Zygmunt Berling.
- D. Stanisław Sosabowski.

2. Formacja zbrojna, której poświęcono utwór, uczestniczyła w bitwie

- A. o Narvik.
- B. o Arnhem.
- C. pod Falaise.
- D. pod Monte Cassino.

Wnioski:

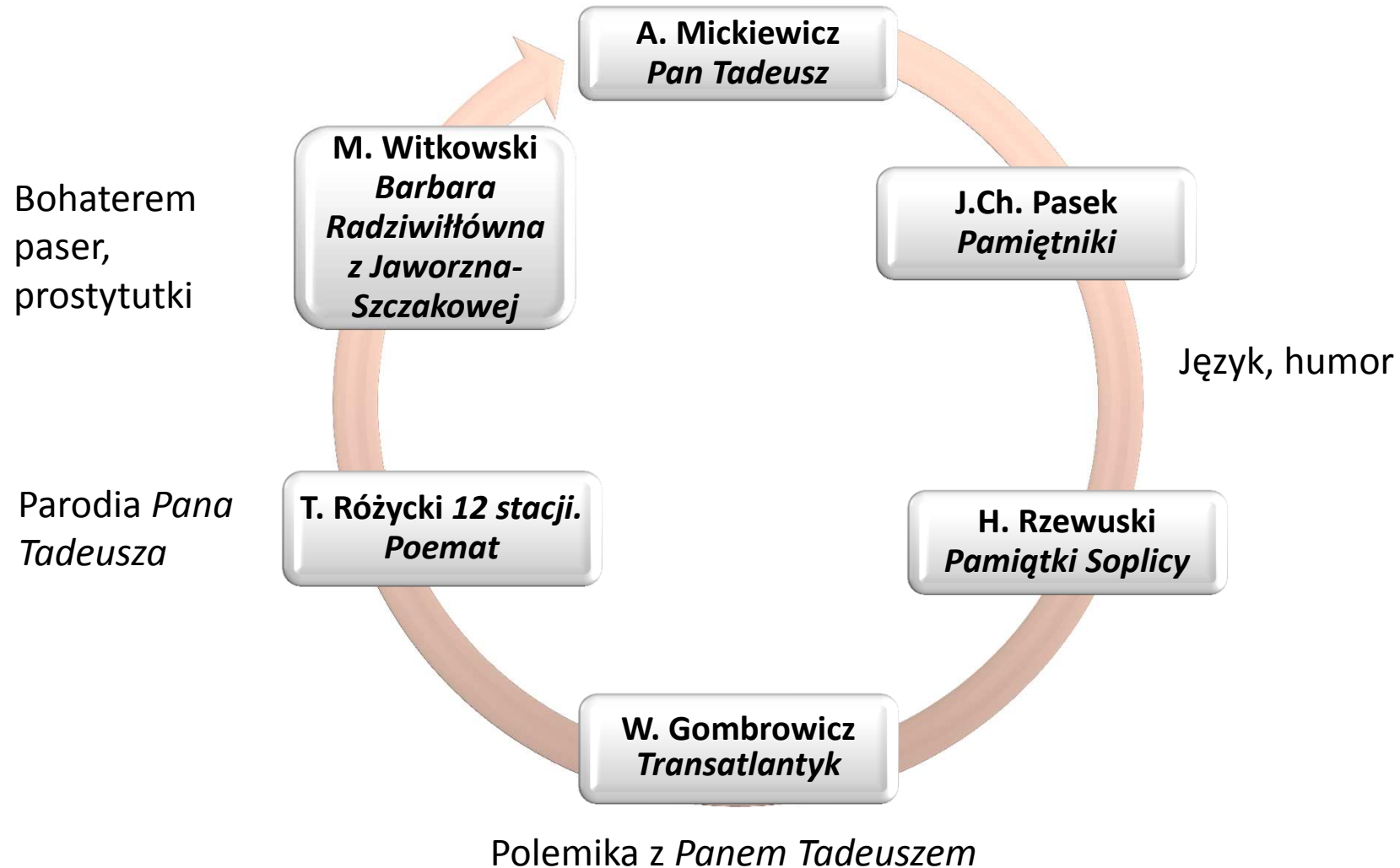
1. Egzamin odzwierciedla sposób kształcenia.
2. Nauczanie języka polskiego jest niewystarczająco związane z otoczeniem komunikacyjnym i kulturowym.

Zagrożenia

Presja stereotypów?

Zagrożenia

1. Utrwalanie medialnych stereotypów.
2. Używanie nieadekwatnych pojęć (*literatura powojenna* → *literatura po Holocauście*)
3. Uleganie dominującemu dyskursowi.

Dlatego MMT trzeba opracować razem z: nauczycielami, dyrektorami, rodzicami, pedagogami, psychologami, stowarzyszeniami edukacyjnymi, władzami...

Przeciwdziałanie niewłaściwym pojęciom

subvert	To compose or respond to a text in ways that are different from the widely accepted reading or different from the conventional genre. For example, Roald Dahl's <i>Revolting Rhymes</i> provides a subverted reading of <i>Cinderella</i> . The purpose of producing a subverted reading of a text might be to entertain or to raise questions about the meaning or inherent values in the original text.
suffix	A word part that is attached to the end of a base word to change the meaning or form, for example <i>jeweller</i> , <i>eating</i> (see prefix).
sustained	When referring to texts, maintaining consistency of style, form, language features, argument and other unifying characteristics across the entire text.
syllabification	The process of dividing words into syllables for reading and spelling purposes.
syllable	A unit of sound within a word containing a single vowel sound, for example <i>won-der-ful</i> , <i>sing-ly</i> .
symbol	An object, animate or inanimate, which represents something else through the use of association, intentional analogy and convention.

NSW Education Standards Authority *NSW Syllabus for the Australian curriculum. English standard. Stage 6. Syllabus*, Sydney 2017, s. 101 <https://www.educationstandards.nsw.edu.au/wps/portal/nesa/11-12/stage-6-learning-areas/stage-6-english/english-standard-2017> 09.02.2020.

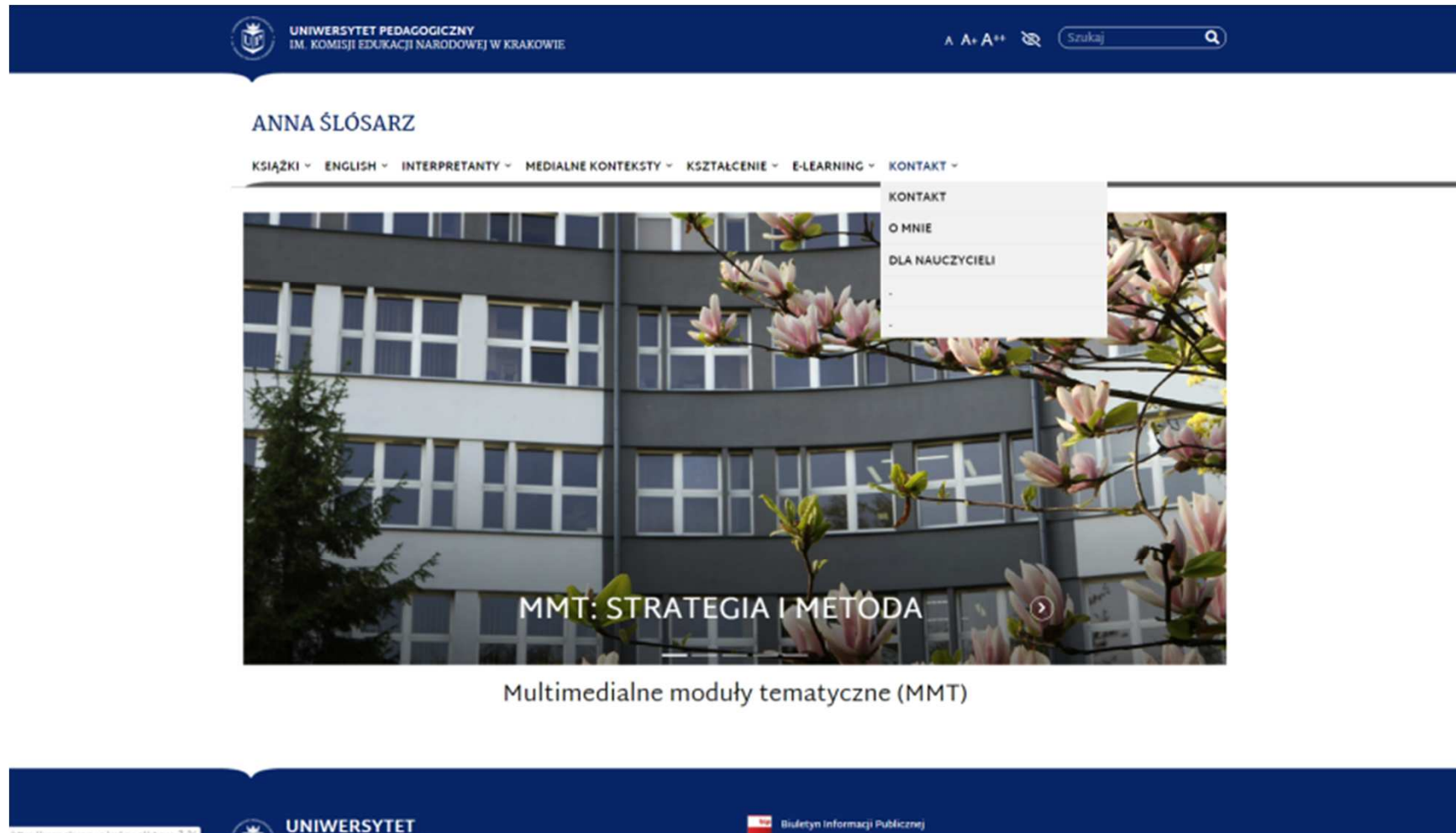

Materiały

Multimedialne moduły tematyczne (MMT)

<https://anna-slosarz.up.krakow.pl>

NSW Education Standards Authority

<https://educationstandards.nsw.edu.au>

The screenshot shows the NSW Education Standards Authority website. The header is dark blue with the NSW Government logo and the text 'Education Standards Authority'. A search bar is on the right. Below the header is a navigation bar with links: KINDERGARTEN – YEAR 10, YEAR 11 – YEAR 12 (highlighted), TEACHER ACCREDITATION, REGULATION, ABOUT, and LOG IN. The main content area has a breadcrumb trail: [NESA home](#) > [Year 11 – Year 12](#) > [Learning areas](#) > [English](#). On the left, under 'Learning areas', is a list with 'English' selected and expanded, showing sub-links: English Standard, English Advanced, English Extension, English EAL/D, English Life Skills, English Studies, and Course descriptions. Below this are links for Mathematics and Science. The main content for 'ENGLISH STAGE 6' describes the curriculum goals. On the right, there are three icons with text: 'Download this page', 'Print this page', and 'Share this page'.

NSW Education Standards Authority

search site

KINDERGARTEN – YEAR 10 | **YEAR 11 – YEAR 12** | TEACHER ACCREDITATION | REGULATION | ABOUT | LOG IN

[NESA home](#) > [Year 11 – Year 12](#) > [Learning areas](#) > [English](#)

Learning areas

- English ^
 - English Standard v
 - English Advanced v
 - English Extension v
 - English EAL/D v
 - English Life Skills v
 - English Studies v
 - Course descriptions
- Mathematics v
- Science v

ENGLISH STAGE 6

Through the study of English in Stage 6 students continue to develop their capacity to understand and use the English language for a variety of purposes and in various textual forms. Students engage with and explore a variety of texts that include widely acknowledged quality literature of past and contemporary societies. Through their responding and composing of both critical and creative texts, students develop an understanding of themselves and of diverse human experiences and cultures. The study of English in Stage 6 provides students with opportunities to experiment with ideas and expression, to become innovative, active, independent learners, to collaborate and to reflect on their learning.

English syllabuses

Download this page
Print this page
Share this page

Wnioski

Wnioski

Strategia i metoda MMT:

1. Służy do nauczania Wielkich Tematów.
2. Jest narzędziem formowania wielu kompetencji.
3. Wymaga specjalistycznych środków dydaktycznych.
4. Ułatwia pracę kompetentnego nauczyciela.
5. Jest niebezpieczna gdy jest źle stosowana.

Źródła

1. AndrusiewiczPiotr, *Cele kształcenia literackiego w warunkach kultury współczesnej*, „Z Teorii i Praktyki Dydaktycznej Języka Polskiego” 1995, t. 14.
2. BrunerJerome, *Kultura edukacji*, przeł. Tamara Brzostowska-Tereszkiewicz, Universitas, Kraków 2010.
3. Centralna Komisja Egzaminacyjna *Egzamin maturalny z historii. Poziom rozszerzony, 17 maja 2016*, https://cke.gov.pl/images/EGZAMIN_MATURALNY_OD_2015/Arkusze_egzaminacyjne/2016/formula_do_2014/MHI-R1_1P-162.pdf 16.02.2020.
4. Centralna Komisja Egzaminacyjna *Egzamin maturalny z historii. Poziom rozszerzony, 20 maja 2019*, https://cke.gov.pl/images/EGZAMIN_MATURALNY_OD_2015/Arkusze_egzaminacyjne/2019/formula_do_2014/historia/MHI-R1_1P-192.pdf 16.02.2020.
5. Centralna Komisja Egzaminacyjna *Egzamin maturalny z historii. Poziom rozszerzony, 20 maja 2019, Nowa formuła*, https://cke.gov.pl/images/EGZAMIN_MATURALNY_OD_2015/Arkusze_egzaminacyjne/2019/formula_do_2014/historia/MHI-R1_1P-192.pdf 16.02.2020
6. Centralna Komisja Egzaminacyjna *Egzamin maturalny z języka angielskiego. Poziom podstawowy* 08.05.2019 https://cke.gov.pl/images/EGZAMIN_MATURALNY_OD_2015/Arkusze_egzaminacyjne/2019/formula_od_2015/jezyk_angielski/MJA-P1_1P-192.pdf 09.02.2020
7. Chrzastowska Bożena *Teoria literatury w szkole. Z badań nad recepcją liryki*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1979.
8. Department of Education WA *Welcome to public education in Western Australia*, 24.07.2017, <https://www.youtube.com/watch?v=gUGgIN7VvXk> 16.02.2020.
9. Fauconnier Gilles, Mark Turner *Jak myślimy. Mieszaniny pojęciowe i ukryta złożoność umysłu*, przeł. Irena Michalska, Fundacja Augusta hr. Cieszkowskiego, Warszawa 2019.
10. HellerMichał, *Jak być uczonym*, Copernicus Center Press, Kraków 2017.
11. Iman Ghosh *Which countries have the most wealth per capita?*, 16.08.2019 <https://www.visualcapitalist.com/countries-wealth-per-capita/> 11.02.2020
12. Jabłońska-Hood Joanna *Interpretacja pojęciowa jako fundamentalny mechanizm kreatywności ludzkiej w języku. O wykorzystaniu teorii amalgamatów w analizie humoru angielskiego*, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio FF” 2016 nr 1, s. 155-168. [http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.ojs-doi-10_17951_ff_2016_34_1_155?q=9879647c-ce4d-4e5b-9a2f-e4240ed96ad7\\$1&qt=IN_PAGE](http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.ojs-doi-10_17951_ff_2016_34_1_155?q=9879647c-ce4d-4e5b-9a2f-e4240ed96ad7$1&qt=IN_PAGE) 11.02.2020.
13. Jarymowicz Maria, Kamil Imbir *Próba taksonomii ludzkich emocji*, „Przegląd Psychologiczny” 2010 nr 4, s. 439-461 https://www.kul.pl/files/714/nowy_folder/4.53.2010_art.3.pdf 11.02.2020
14. Markiewicz Henryk „*Lalka*” Bolesława Prusa, Czytelnik, Warszawa 1967.

Źródła cd.

15. NSW Education Standards Authority 2019 *Higher School Certificate Examination. English. Standard. Paper 1 – Texts and human experiences 2019* <https://educationstandards.nsw.edu.au/wps/wcm/connect/1262e215-0029-48d9-b749-ff65b2b8fba1/2019-hsc-english-standard-p1.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=ROOTWORKSPACE-1262e215-0029-48d9-b749-ff65b2b8fba1-m-.Xj5h> 09.02.2020
16. NSW Education Standards Authority *English. Stage 6. Module C: The Craft of Writing. Support Document. English Standard and English Advanced courses. Higher School Certificate 2019-2023* <https://educationstandards.nsw.edu.au/wps/wcm/connect/384ae39e-446e-4043-8c01-5c985e9d99cd/english-prescriptions-2019-2023-module-c-support-document.pdf?MOD=AJPERES&CVID=> 09.02.2020.
17. NSW Education Standards Authority *English. Stage 6. Prescriptions: Modules, Electives and Texts. Higher School Certificate 2019-2023*, Sydney 2017 p. 23 <https://educationstandards.nsw.edu.au/wps/wcm/connect/f2ef71a2-ea7c-4b96-92f6-398fe141925c/english-stage-6-prescriptions-2019-2023.pdf?MOD=AJPERES&CVID=> 09.02.2020.
18. NSW Education Standards Authority *NSW Syllabus for the Australian curriculum. English standard. Stage 6. Syllabus*, Sydney 2017, s. 101 <https://www.educationstandards.nsw.edu.au/wps/portal/nesa/11-12/stage-6-learning-areas/stage-6-english/english-standard-2017> 09.02.2020.
19. Okoń Wincenty *Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej*, PWN, Warszawa 1987.
20. Sherlock Jane , Mel Dixon *Past the Shallows*, Copyright Agency Reading Australia , 2018, <https://readingaustralia.com.au/lesson/past-the-shallows/> 16.02.2020.
21. Swack Debra *Feeltrace and the emotions (after Charles Darwin)*, 2012, <http://www.hz-journal.org/n17/swack.html> 11.02.2020
22. Szacki Jerzy *Spotkania z utopią*, Iskry, Warszawa 1980.
23. Szkudlarek Tomasz *Wiedza i wolność w pedagogice amerykańskiego postmodernizmu*, Impuls, Kraków 1993.
24. Ślósarz Anna *Ideologiczne matryce. Lektury a ich konteksty. Postkomunistyczna Polska – postkolonialna Australia*, Universitas, Kraków 2013.
25. Ślósarz Anna *Multimedialne moduły tematyczne (MMT)* <https://anna-slosarz.up.krakow.pl> 16.02.2020.
26. Ulmer Gregory *Teletheory. Grammarology in the Age of video*, Routledge, New York and London 1989.
27. United Nations Development Programme *Expected years of schooling, males (years)* 2013 <http://hdr.undp.org/en/content/expected-years-schooling-males-years> 11.02.2020.
28. Uniwersytet Gdański, Gdański Uniwersytet Medyczny, Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii *Nauczanie oparte o Moduły Tematyczne*, 06.11.2019 <https://biotech.ug.edu.pl/search/content/modu%C5%82y%20tematyczne> 16.02.2020.
29. Uryga Zenon *Godziny polskiego. Z zagadnień kształcenia literackiego*, WN PWN, Warszawa 1996.

Dziękuję za uwagę!

[anna.slosarz\(at\)up.krakow.pl](mailto:anna.slosarz(at)up.krakow.pl)

Ta prezentacja może być wykorzystywana
przy zaznaczeniu mojego autorstwa
do celów edukacyjnych
i użytku osobistego,
ale nie do celów komercyjnych.
Wolno tworzyć na tych samych warunkach
utwory zależne.
Anna Ślósarz